

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 50 • nr. 9 • oktober 2014 • € 1,75 • www.sp.nl

MEESTER BART: WEG MET DE EENHEIDSWORST

MISSIE IRAK: GEVECHT ZONDER EINDE?

BUURTZORG: HOE GOED WERK WORDT BESTRAFT

Arend van Dam

MOED COLLEGE 19 OKTOBER

Kunsthistoricus en oud-directeur van het Rijksmuseum Henk van Os geeft op 19 oktober college over wat kunst heeft betekend voor zijn kijk op de wereld en zijn inzicht in maatschappelijke opvattingen.

Wanneer: Zondag 19 oktober – 14.00 uur

Waar: Partijbureau SP – De Moed
Snouckaertlaan 70 Amersfoort

Toegangsprijs: 5 euro

Reserveren: kijk op
de ledensite SPnet.nl

★ ROOD jong in de SP

**BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID?
SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE
JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!**

GA MEE NAAR DE BURCHT!

Wil je meer weten over de vakbond?
ROOD organiseert op 19 oktober een
excursie naar het historische vakbonds-
gebouw De Burcht in Amsterdam. Op deze
dag kom je alles over de vakbond te

weten. We volgen een rondleiding, daarna
licht SP-Kamerlid Paul Ulenbelt de
geschiedenis van de vakbond toe. FNV
vakbondsorganizer Ron Meyer vertelt hoe
de bond mensen organiseert.

De excursie begint om 11.00. Stuur een
miltje naar rood@sp.nl om je op te geven,
dan krijg je meer informatie toegestuurd.

Let op: deze excursie is alleen voor
ROOD-leden. Er kunnen maximaal 25
mensen mee, dus wees er snel bij!

DE SP ZET ZICH IN VOOR MENSELIJKE WAARDIGHEID, GELIJKWAARDIGHEID EN SOLIDARITEIT

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie

Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving

Femke Broekhuijsen,
Robert de Klerk, Gonnie Sluijs

Aan dit nummer werkten mee

Robin Bruinsma, Sander van Oorspronk,
Karen Veldkamp, Rob Vos, Cees Wouda

Foto cover: Karen Veldkamp

Illustraties

Arend van Dam, Maarten Wolterink,
Wim Steenhagen

De Tribune op Internet

www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement

€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen

T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

De Tribune in

gesproken vorm
Belangstellenden voor
de Tribune op cd kunnen
contact opnemen
met de SP-administratie.

Incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Sinds 1 oktober 2013 incasseert de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal. Daarbij vermelden we, conform wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten **NL86ZZZ403462460000**. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

IN DIT NUMMER

Actueel

'Deze militaire acties zijn precies wat ISIS wil'

4

Meester Bart

Maakt alles bespreekbaar

6

Truckers

De zwarte schapen van de Ikea-family

14

Buurtzorg

Hoe goed werk door zorgverzekeraars bestraft wordt

18

Ewout Irrgang

Directeur die deuren opent in Afrika

22

17 Rooie Reuzen: Eindelijk eerherstel!

21 Uitgelicht: De robots komen!

28 LinksVoor: Tina Pourjalili is burgercommissielid

29 Erik Meijer leest: Vergeten koninkrijken

10, 11, 12, 13, 26, 27 Nieuws **30** Brieven **31** Puzzel

32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

We staan niet machteloos

Ons land trekt ten strijde. Het is oorlog. We gaan ons met F16's mengen in de burgeroorlogen in Irak en (zijdelings) Syrië. De SP steunt deze escalatie van geweld niet en we hebben daar goede redenen voor.

Allereerst: geen van de gewelddadige interventies van de westerse wereld in het Midden- en Verre Oosten heeft het gewenste resultaat opgeleverd. Overal hebben we meer schade, meer doden, meer getraumatiseerden, meer vluchtelingen veroorzaakt dan dat we problemen opgelost hebben en de vooruitgang gediend. Met bombardementen breng je geen vrede en democratie.

Net als iedereen kijk ook ik vol walging naar de praktijken van ISIS. Maar laten we niet vergeten dat ISIS het product is van de chaos die mede door de VS en het Verenigd Koninkrijk in Irak is veroorzaakt. Laten we daar lering uit trekken. Als we de voedingsbodem van het gewetenloze fanatisme van ISIS niet aanpakken bereiken we met oorlogsvoering helemaal niets.

We staan niet machteloos. Laten we de olie-export van ISIS stoppen. We moeten voorkomen dat ISIS nieuwe wapens kan aanschaffen. Hun financiers traceren we en pakken we aan. De duizenden vluchtelingen steunen we door goede opvang en hulp te bieden in de regio.

Dat is meer dienstbaar aan de humaniteit dan een verdere militaire escalatie van het conflict. Het bombarderen van een kruisvat is niet alleen onverstandig, maar ook inhumain. Bij een dusdanig grote aanval zullen veel onschuldige burgerslachtoffers vallen. Door deze nieuwe escalatie springen we weer in een gat in het duister: er is geen strategie, er is geen doel. 'We moeten wat doen' is geen rechtvaardiging; het is een schreeuw in de nacht die ons en de mensen daar niet helpt.

Laten we het hart warm en het hoofd koel houden.

Emile Roemer
fractievoorzitter SP

Foto's van een aanval op een logistiek terrein van ISIS, 19 september.

‘MILITAIRE ACTIE IRAK SPEELT ISIS IN DE KAART’

Nederland gaat deelnemen aan militaire acties tegen terreurgroep ISIS. De SP is tegen deze deelname. Harry van Bommel bepleit een andere aanpak. ‘Nu al vecht ISIS in Irak met tanks die zijn buitgemaakt op het Iraakse leger.’

‘DEZE MILITAIRE ACTIES zijn precies wat ISIS wil’, zegt Harry van Bommel. ‘De militaire actie zal ISIS als beweging aantrekkelijk maken voor moslimjongeren die er het bewijs in willen zien dat het “goddeloze Westen ons wil onderwerpen”. Ik zag laatst een filmpje op Facebook van een Nederlandse jihadist die bij een gebombardeerd gebouw in Syrië stond en zei dat het geweld tegen alle moslims gericht was. Je kunt verwachten dat dat beeld zal worden versterkt in de islamitische wereld door de militaire acties.’ VS-president Obama poogde dat gevaar te ontcrachten door erop te wijzen dat Arabische landen ook deelnemen aan de militaire campagne, maar voor Harry van Bommel betekent dat niet zo veel. ‘Het is onduidelijk wat die landen doen. Ik bedoel, kijk eens

naar hoe de bombardementen worden uitgevoerd. Met behulp van Tomahawk-raketten die vanaf zee worden afgevuurd. En met F-22 Stealth-straaljagers. Met andere woorden: het échte werk nemen de Amerikanen voor hun rekening. De rest is franje.’ Dat laatste geldt volgens Van Bommel ook voor de Nederlandse deelname. ‘Die zes Nederlandse F-16’s maken echt het verschil niet in de militaire acties. Hun betekenis is meer politiek dan militair.’ Toch leek het eind september erop, dat Nederland bedelde om met de missie mee te mogen doen. Van Bommel: ‘In de Tweede Kamer waren geluiden te horen als: “Het is een schande dat wij er niet bij betrokken zijn.” De Financiële Beschouwingen in de Kamer werden onderbroken om in de

ministerraad het nieuws van de Nederlandse deelname te kunnen meedelen. Tsja...’

Wel is de SP’er het ermee eens dat de Nederlandse inbreng beperkt blijft tot Irak en acties in en boven Syrië uitgesloten zijn. ‘Voor Syrië is geen volkenrechtelijk mandaat dus het is goed dat Nederland het bij Irak houdt.’ Maar hoe effectief zijn F-16’s die ISIS-strijders of –tanks niet mogen aanvallen als die zich bij wijze van spreken één meter over de Iraaks-Syrische grens positioneren? ‘Precies. Daar is volkenrechtelijk dus geen oplossing voor. En daarom hebben de Amerikanen zelf maar een mandaat gefabriceerd, dat erop gebaseerd is dat de bescherming van Irak operaties in Syrië noodzakelijk zou maken. Wat de situatie buitengewoon onoverzicht-

telijk maakt. Want naast de VS zijn bijvoorbeeld ook Rusland, Turkije, Qatar en Israël op de een of andere manier bij het conflict betrokken. Dat maakt de strijd in Syrië tot een zogenaamde *proxy war*, een oorlog bij volmacht, uitgevoerd met steun van andere landen.' Wapenleveranties aan de strijdende

geworden van die opstand. Soennieten zeggen: "Maliki (tot voor kort minister-president van Irak –red.) heeft nooit iets voor ons gedaan. En ISIS zorgt tenminste voor veiligheid en welvaart in de vorm van olie." Wat Irak ook niet deed, was samenwerken met de Koerden. Voor Irak is de

'Dat je alleen maar ISIS zou treffen is echt te simpel gedacht'

groepen zijn levensgevaarlijk, zegt Van Bommel, omdat die gemakkelijk in verkeerde handen kunnen vallen. 'Nu al vecht ISIS in Irak met zware wapens en tanks die zijn buitgemaakt op het Iraakse leger. Bovendien zijn er tien- tot vijftienduizend buitenlandse strijders actief, onder wie Bosniërs en Tsjetsjenen met de nodige gevechtservaring. En om het nog ingewikkelder te maken: de Koerdische bevolking bestaat uit een Iraaks, Syrisch, Turks en Iraans deel. De kans is levensgroot dat het een enorme chaos wordt.' 'De Amerikaanse aanpak in Irak en Syrië is een voortzetting van de oorlog tegen het terrorisme zoals begonnen na 11 september 2001. Dat is een agenda met een open einde', zegt Van Bommel. 'Obama zegt dat hij de oppositie wil steunen. Maar wie zijn dat dan? En tegen wie precies wil hij die oppositie beschermen? Voorlopig is dictator Assad de lachende derde. De kans is groot dat hij er sterker uit gaat komen omdat de oppositie tegen zijn bewind een kopje kleiner wordt gemaakt.' Van Bommel ziet een onafzienbare periode van massale vernietiging en uiteindelijk een verwoeste regio voor zich. 'Weliswaar spreekt men van precisie-bombardementen. Maar kruisraketten zullen grote schade aan infrastructuur en wegen aanrichten, om nog maar te zwijgen over de burgerslachtoffers. Dat je alleen maar ISIS zou treffen is echt te simpel gedacht.'

Achteroverleunen

Maar wat is dan wel de oplossing? Daarvoor gaat Harry van Bommel terug in de tijd. 'Je moet je realiseren dat ISIS voort is gekomen uit de Iraakse afdeling van Al Quaida. Die streed tegen de Amerikaanse bezetting en gedijde goed in de chaos die de Amerikanen daar achterlieten. De soennitische minderheid in Irak is jarenlang uitgesloten van welvaart en de macht en is daartegen in opstand gekomen. En ISIS is de voorhoede

enige oplossing het vormen van een nationale eenheid. Dat bevordert je niet door het Westen als luchtmacht van Bagdad op te laten treden. Dat deze militaire oplossing de noodzakelijke politieke samenwerking tussen alle bevolkingsgroepen in de weg staat, is zeer waarschijnlijk. Het begin van de oplossing is dat de nieuwe Iraakse regering samen met de Soennieten en de Koerden gaat werken aan de opbouw van het land. Helaas gaat dat met westerse bombardementen niet lukken, want nu kan Bagdad achterover gaan leunen. In Syrië moet allereerst een staakt-het-vuren overeengekomen worden. Dat is nodig om stappen te kunnen zetten in de richting van een politieke oplossing voor deze gruwelijke burgeroorlog. Laatst vroeg iemand me: "Ja, maar die afschuwelijke onthoofdingen en verkrachtingen moeten toch stoppen?" Mijn antwoord is dan: "Zeker. Maar die ga je niet met bombardementen tegenhouden." Laat helder zijn: de daden van ISIS zijn te gruwelijk voor woorden. Daar moet tegen opgetreden worden. Dit is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de strijdkrachten in de regio, onder meer van Irak en de Koerdische Peshmerga. Daar waar genocide dreigt, kan internationaal ingrijpen wel verdedigbaar zijn. Daarom hebben we steun uitgesproken voor de militaire inzet die het de duizenden yezidi's mogelijk maakte het Sinjar-gebergte te ontvluchten en hetzelfde gold voor de Turkmenen bij Amerli. De eerste prioriteit moet nu zijn om meer humanitaire hulp te bieden aan de enorme stroom vluchtelingen die in de regio worden opgevangen. De VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR schreeuwt om meer steun. Laten we daar een bijdrage aan leveren in plaats van F-16's te sturen. Daar zijn meer mensen mee geholpen.' •

tekst Rob Janssen
foto © ASAP/ECPAD/Corbis

COLUMN

Alleen?!

Met Prinsjesdag en de Algemene Beschouwingen is het nieuwe politiek jaar begonnen. De partijen hebben hun posities bepaald. VVD en PvdA gaan door met hun afbraakbeleid. Zij krijgen daarbij steun van D66, ChristenUnie en SGP (de neppositie), en af en toe ook van GroenLinks. De PVV volhardt in haar op discriminatie gebaseerde standpunten en overschreeuwt zich steeds meer.

De SP maakte bij monde van Emile Roemer duidelijk waar ons uitgangspunt – 100% sociaal – concreet toe leidt als het gaat om visie, analyse en standpunten. Mijn conclusie is dat er een groot gat gaapt tussen onze positie en die van vrijwel de hele rest van de Kamer. Is dat erg?

Toen de NAVO na de aanslag van 11 september 2001 besloot Afghanistan te gaan bombarderen, was de SP als enige politieke partij tegen. Hetzelfde bij het besluit politieke steun te verlenen aan de inval in Irak. We stonden eveneens alleen in onze kritiek op de neoliberale analyse en dito aanpak van de rest van de politiek. Daarom waren wij geen voorstander van een terugredende overheid en meer marktwerking; meer privatiseringen en liberalisering; het vergroten van de inkomensverschillen; de afbraak van de sociale zekerheid, het onderwijs en de zorg; de propaganda voor een ieder-voor-zich-mentaliteit.

Op belangrijke momenten in de recente politieke geschiedenis heeft onze partij vaak alleen gestaan in haar standpunten, maar – dat moet ook gezegd – wel vaak (achteraf) gelijk gekregen. Kijk je alleen oppervlakkig naar zaken, of ben je bereid de ingewikkeldheid van sommige onderwerpen te erkennen? Beschouw je alleen het nu, of bestudeer je ook het verleden? Kijk je alleen naar de korte termijn, of heb je ook oog voor de lange termijn? Dit is het verschil tussen opportunistische politiek en serieuze politiek die recht doet aan je idealen én rekening houdt met de werkelijkheid.

Soms, vaak, is het nodig de moed te hebben alleen te staan.

Jan Marijnissen

'MIJN GROOTSTE WENS: KLEINERE KLASSEN'

MEESTER BART

Een docent die kan lezen en schrijven met zijn leerlingen, dat is Bart Ongering. Zelf liep hij er als puber wat verloren bij. Als geen ander weet hij hoe belangrijk het is om juist dan door iemand gezien en gehoord te worden: 'Iemand die in jou gelooft, al is het er maar één.'

WAT ZEGGEN DE LEERLINGEN VAN MEESTER BART ZOAL?

- ✓ 'Volwassenen weten nooit hoe kinderen zich voelen. Ze hebben een slechte buienradar.'
- ✓ 'Mijn moeder is mijn vaderfiguur.'
- ✓ 'Meester, ik weet het eindelijk. Ik word later gynaecoloog. Wilt u het alleen niet tegen mijn moeder zeggen?'
- ✓ 'Waarom hebben wij niet gewoon het vak toekomst in plaats van geschiedenis?'
- ✓ 'Wat zou je doen als je een skelet van een dinosaurus zou vinden? Ik zou mijn moeder bellen en die zou wel weten wat we moeten doen.'
- ✓ 'We zijn geen pubers, we zijn ouderlijke kinderen.'
- ✓ 'Meester, ik weet waarom u Bart heet. Baard in het Duits is Bart.'
- ✓ 'Bellen we je gelegen? Ik wil je vertellen wat je examenresultaat is. Ik zou net gaan eten.'
- ✓ 'Meester, waar komt u eigenlijk vandaan? U praat zo Nederlands.'
- ✓ 'Wat zou je wensen in het nieuwe jaar? Dat er wereldvrede zou zijn in het hele land.'
- ✓ 'Sorry dat ik te laat ben, meester. De tijd had me in de steek gelaten.'
- ✓ 'Meester, ik doe kader omdat alle boeken saai zijn. Gingen alle boeken over vrouwen, dan deed ik nu vwo.'

OP BEIDE ONDERARMEN zit een tatoeage, twee motto's uit zijn eigen leven gegrepen. *Het leven is een feest en Nooit vertrek je echt.* Ze herinneren Bart Ongering aan zijn moeder en een oom, twee mensen die hij nog dagelijks mist. Zijn moeder overleed toen hij veertien was. 'Ik snapte niet waarom zij zo jong moest sterven, ik worstelde met mijn boosheid. Op school kon ik er met niemand over praten, er bestond geen protocol voor. Dat frustreerde mij enorm, ik werd er een verdomd lastige puber door.'

Wat er ook gebeurt op een school, het kind staat altijd centraal. Dat kind heeft meer nodig dan de leerstof. Echte aandacht en begrip, empathie, een luisterend oor. Een tik op de vingers zo nu en dan. Een aai over de bol, een schouder, een kwinkslag, een terechtwijzing. Bart Ongering mag dan een sympathieke hipster zijn en midden tussen zijn leerlingen staan (nou ja, vooral zitten), hij blijft wel de meester. De docent die duidelijk is en voor structuur zorgt. Hij wil geen vriend zijn van zijn leerlingen, hij is de autoriteit. Maar dan wel een die zich kwetsbaar durft op te stellen en vooroordelen verwerpt. Zijn pupillen lopen weg met hem.

In zijn klassen is geen enkel onderwerp taboe. Meester Bart maakt alles bespreekbaar, vooral in zijn mentorklas krijgen de kinderen de ruimte om zich bloot te geven. 'Niet iedereen durft zich in de groep te uiten. Hoe moeten ze omgaan met het verdriet van een ander? Als ik dan vraag of je in de klas mag huilen, roepen ze alle 27: "Ja!" Zo probeer ik al in een vroeg stadium een band met hen op te bouwen, hun vertrouwen te winnen. Dat gaat echt niet vanzelf, dat doe je stapje voor stapje. Met oog voor hun kwetsbaarheid. Op onze school begint en eindigt elke les, die trouwens zestig minuten duurt, met een kringgesprek. Dan stellen wij onszelf de vraag wat we hebben geleerd. Ik zeg "we", omdat het geldt voor de leerlingen én de docenten.'

Op een wand in zijn bescheiden woning, driehoek in Nieuw-West, heeft Bart met punaises twee zwart-witfoto's vastgeprikt. Twee op het oog identieke foto's. 'Op de ene foto staat mijn oom met zijn klas op

de Antillen. Op de andere sta ik met mijn leerlingen van 3 vmbo, in precies dezelfde opstelling.'

› **Jouw oom moet belangrijk voor jou zijn geweest.**

'Dat mag je wel zeggen. Hij heeft mij op het spoor gezet. Dat ik, die onhandelbare puber, ooit in het onderwijs terecht zou komen had ik van tevoren niet kunnen bedenken. En toen was daar een leerkracht die tegen mij zei dat ik ook leerkracht zou worden. Ik keek hem ongelovig aan. Lesgeven, dat was wel het laatste waar ik aan dacht. Zo zie je maar, als er maar iemand is die in jou gelooft. Mijn oom deed dat. Hij was zelf jarenlang werkzaam op de Antillen. Omdat ze verder niet veel omhanden hadden, hingen de kinderen daar erg aan hun *teacher*. Toen hij naar Nederland terugkeerde, werd hij ongeneeslijk ziek. Ik denk dat ik veel van zijn stijl heb overgenomen. Mijn oom was didactisch sterk en kon de leerstof goed uitleggen, een echte *people person*. Zo hoop ik ook te zijn. Voor mij is het vak Engels een middel. Het gaat erom hoe je lesgeeft en hoe je doorgrondt wat kinderen nodig hebben.'

› **Zou jij als leerling baat hebben gehad bij docenten zoals jijzelf?**

'Dat is me nog nooit gevraagd. Een eerlijk antwoord: jazeke.'

Hij fietst dagelijks naar zijn school in de Bijlmermeer. Nu eens op zijn gewone karretje, dan weer op zijn racefiets ('vanwege het zweten wel even een schoon shirt meenemen'). Dat doet meester Bart al zeven jaar en altijd met motivatie in zijn bagage. 'Ik werd destijds voor de leeuwen gegooid en had graag tussendoor nog wat bijscholing gehad. Maar ja, daar was en is amper ruimte voor. De lessen slokken alle tijd op. Ik kwam er wel snel achter dat je bij alles wat je doet altijd de leerlingen voorop moet stellen. Zij gaan naar school om iets te leren, om zich voor te bereiden op de volgende fase in hun leven. Het is van essentieel belang dat jij je als docent in hen kunt verplaatsen, dat je je openstelt voor hun beleving, voor hun werkelijkheid. Niet zwaaien met het vingertje

WAT SCHRIJFT MEESTER BART ZOAL?

✓ *Meisjes kunnen beter hun gevoelens uiten. Jongens hebben een beter ruimtelijk inzicht. Meisjes reageren sneller. Ze maken geen plan. Jongens zeggen directer wat ze bedoelen. Meisjes praten met een omweg. Als ze zeggen 'het is hier koud' bedoelen ze misschien 'doe het raam eens dicht'.*

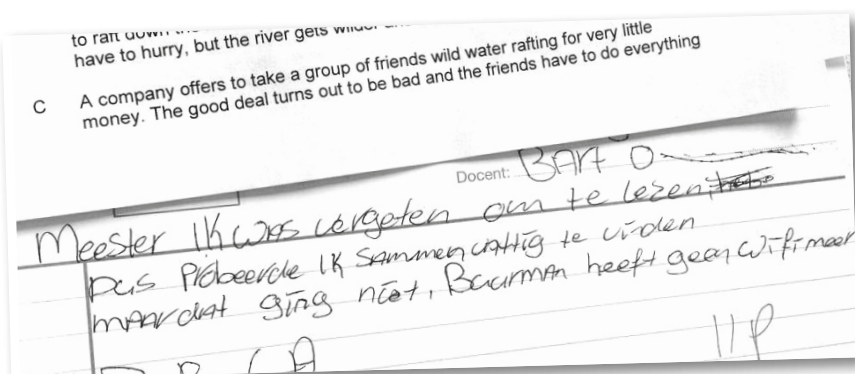
Zomaar een passage uit een lesboek dat op veel scholen al jarenlang in de lessen maatschappijleer wordt gebruikt. En voor zulk geklets moet je nog betalen ook!

✓ Afgelopen donderdag had ik met mijn klas een bijzonder gesprek over of je wel mag huilen in de klas, nadat een leerling een verhaal vertelde en daarbij verdrietig werd. Meerdere kinderen volgden. Het was een les die ik niet snel zal vergeten.

D, 12 jaar: 'Ik wil ook huilen, maar mijn tranen zitten in mijn achterhoofd.'

✓ Deze week worden de eindexamenuitslagen bekendgemaakt. Geslaagden kunnen maar beter meteen beginnen aan een vervolgopleiding, want per 2015/2016 maakt de basisbeurs plaats voor een sociaal leenstelsel. Lenen was voorheen de enige uitweg of een extra zakcentje om het studentenleven te kunnen bekostigen, maar in veel gevallen was die goedkope lening bij DUO iets waarvoor je kon kiezen. Met deze verandering gaat onze eigen overheid de studerende jeugd verplicht laten lenen.

Voor kinderen van vermogende ouders is het waarschijnlijk geen probleem; hun ouders betalen hun studie wellicht en met een beetje geluk kopen ze voor hun kind ook nog een appartement aan de grachtengordel. Maar hoe zit het met leerlingen die de middelbare school eindigen met een vmbo-diploma en na het afronden van een mbo door willen stromen naar het hbo? Doorstuderen wordt door dit kabinet blijkbaar doodleuk ontmoedigd. (...) Onderwijs is toch een basisrecht, of gaan we terug naar de tijd waarin mensen niets te kiezen hadden en vervuilen we een kenniseconomie voor noeste arbeid?

en zeker niet tekeergaan, maar luisteren en anticiperen.'

'Ik weet inmiddels hoe ik orde moet houden, dat doe ik op de automatische piloot. Iedere docent moet zich telkens weer goed voorbereiden en er niet zomaar een slag naar slaan. Kinderen zijn niet alleen leerplichtig, ze hebben het recht op fatsoenlijke lessen en goede docenten. Weten wat je wilt en hoe je het over kunt brengen. Natuurlijk zoeken de kinderen de grens op en het liefst gaan ze er overheen. Ze testen jou. Geef die grens duidelijk aan – niet met geschreeuw, schreeuwen is een teken van onmacht. Iemand uit de klas sturen is zinloos.'

› **Door de knieën gaan en tegelijkertijd rechtop blijven staan, jij bent immers de meester.**

'Ik sta alleen voor de klas als ik klassikaal iets uit moet leggen, het grootste deel van de les zit ik niet achter mijn bureau, maar tussen de leerlingen. Waarbij ik er wel voor zorg dat er voldoende afstand blijft, ook al zoek ik met iedereen persoonlijk contact. Ik ben niet hun gelijke, ik ben volwassen en ik ben hun leraar. Nee, onze relatie is niet veranderd door mijn boekje en activiteiten op de sociale media, waarvan ik trouwens de impact heb onderschat. Ze hebben het er niet over, ze gaan gewoon verder. Ze zijn vooral met zichzelf bezig, gelukkig maar. Ik denk dat ik de balans heb gevonden. Uiteindelijk willen de kinderen iemand die zichzelf blijft, hen intussen vertelt wat goed en verkeerd is en van wie ze wat leren.'

De klassen van meester Bart vormen een afspiegeling van de Nederlandse samenleving, tweederde van de leerlingen in het vmbo is allochtoon. Hoewel velen van hen de zoveelste generatie in ons land zijn, blijft taalachterstand vaak een probleem. 'Dat komt omdat er thuis geen Nederlands wordt gesproken. Aan de andere kant hebben bijvoorbeeld Ghanese kinderen meestal een voorsprong op de anderen met Engels. Dat voordeel moet je uitbuiten. Leerlingen willen laten zien wat ze wel kunnen, waar ze goed in zijn. Doe daar iets mee.'

Bart maakt zich geen illusies. 'Hoe goed wij ons best ook doen, de school, de docenten en de leerlingen, er zullen altijd kinderen zijn die het niet halen, die de boot missen. Je moet als kind ook een beetje geluk hebben met het milieu waarin je opgroeit.'

› **Kun je met kleinere klassen, waar de SP al jaren voor pleit, meer bereiken?**

'Daar twijfel ik geen seconde aan, ik snap niet dat andere partijen dat niet inzien. In een kleine klas kun je meer individuele

begeleiding geven en veel eerder signalen oppikken en vervolgens ingrijpen als dat nodig is. Ik vind dat het onderwijs compleet op de schop moet, te beginnen met de eindexamens. Waarom moeten ze examen doen in dezelfde vakken, wat is daar het nut van? Differentiatie zou een zegen zijn. Een leerling doet examen op zijn niveau en in zijn beste vakken. Ieder kind heeft mogelijkheden, onderken en ontwikkel ze, durf als docent naar jouw eigen inzichten te handelen. Dat vergroot de kansen op passend vervolgonderwijs. Weg met die eenheidsworst. Ik geloof hier echt heilig in. Zo heb ik ook mijn bedenkingen tegen passend onderwijs. Uiteraard wil ook ik dat zoveel mogelijk kinderen regulier onderwijs volgen, dat ze het mogen proberen. Maar er blijft een groep voor wie speciaal onderwijs geschikter is, zij hebben nu eenmaal een andere aanpak nodig. Ik merk nu al dat er meer kinderen met een stoornis op onze school zitten. Daar past een specifieke benadering bij, een andere zorgstructuur. Wij, mijn collega's en ik, zijn daarvoor niet opgeleid, dus moeten we maar proberen er het beste van te maken in veel te grote klassen. Of dat lukt, betwijfel ik. Bijscholing zou helpen, maar ik heb het al eerder gezegd: het past niet in onze overvolle roosters.'

› **Je zou met jouw visie zelf bijscholing kunnen geven, aan collega's bedoel ik.**

'Ha, nou, dat zou ik zeker willen. Docenten kunnen van elkaar leren. Ik ga een paar gastlessen geven op de Hogeschool van Amsterdam, maar ik zou best meer willen. Helaas ben ik daartoe volgens de regels niet bevoegd, dat laat het systeem niet toe.' Een docent die kan lezen en schrijven met zijn leerlingen, dat is Bart Ongering, die er zelf als puber verloren bij liep. De meester Bart van nu: 'Ik begrijp wat ze doen en zeggen, de verkeerde keuzes die ze maken. Ik probeer het in een perspectief te plaatsen, ik vertel over mijn eigen fouten van toen en dat ik toch nog goed terecht ben gekomen. Ook zij komen ergens, al dan niet met een omweg. Dat moet je hen voorhouden. Lesgeven is een spel, een toneelstuk, een gevecht, een

drama, een komedie. Heerlijk om daarin een rol te spelen.' ●

tekst Robin Bruinsma

foto Karen Veldkamp

'MIJN LEERLINGEN VERDIENEN ALLE EER'

Bart Ongering geeft Engels op de Open Schoolgemeenschap Bijlmer in Amsterdam. Ongewild trad hij toe tot het leger Bekende Nederlanders nadat er een boekje verscheen met opmerkelijke uitspraken van zijn leerlingen. De 32-jarige Meester Bart – zo kent Nederland hem intussen – deelde de grappige, ontroerende en ontwapenende quotes eerst op zijn Tumblr-blog voordat hij besloot ze op papier te bundelen. Het boek van Meester Bart, *Ik hoef niet op te letten, ik weet alles al*, trok volop de aandacht van de media. Van het Jeugdjournaal tot de radioshow van Giel Beelen. Bart moest zich in bochten wringen om aan alle verzoeken te voldoen. Immers, hij heeft eigenlijk al zijn tijd en aandacht nodig voor de klassen die onder zijn hoede zijn gesteld.

'Dit had ik natuurlijk niet verwacht. Het is mij gewoon overkomen, terwijl ik in feite niet meer heb gedaan dan mijn leerlingen citeren. Zij verdienen alle eer.'

Het spreekt haast vanzelf dat Bart ook actief is op Twitter en Facebook. Daarnaast heeft hij een column in het dagblad Spits waarin hij zijn belevenissen op school én zijn visie op het onderwijs en actuele ontwikkelingen niet onder stoelen of banken steekt. Gezien het aantal likes en reacties op zijn Facebookpagina wordt hij veel gelezen.

Bij alles wat de bebaarde leraar doet, stelt hij de leerlingen – het kind – centraal. Zijn grootste wens: kleinere klassen!

Stet ging niet goed omdat ik niet heb geleerd, dus probeerde ik ~~af te kisten~~ af te kisten, maar denk dat u het doordrad.

> THEATER DE MOED

foto Jan Lenting ©

Monroe.

Het experiment om de grote zaal van ons partijkantoor om te dopen in Theater De Moed beleeft zondag 16 november de derde editie. Als het aan ons ligt, wordt dat niet de laatste keer en gezien het programma moet het een volle bak worden. De Comedytrain doet Theater De Moed aan. Stand-up comedians Thijs van Domburg en René van Meurs gaan met de vaart van een intercity over het podium. De muziek is van Monroe. De bandleden van Monroe hebben zonder uitzondering al hun sporen verdiend, hier in Nederland en ver over de grens. De grote Nederlandse podia zijn al bespeeld, maar nog niet in deze combinatie. Wees getuige van een van hun eerste optredens in deze combinatie.

De voorstelling duurt van 14.00 uur tot 16.30 uur.

Zaal open: 13.30 uur

Entree: € 5,-

Reservering: [Kijk op SPnet.nl](http://Kijk.op.SPnet.nl)

René van Meurs.

RENÉ VAN MEURS is de winnaar van de jury- en publieksprijs van Cameretten 2012. Hij leerde de fijne kneepjes van het improvisatievak bij het collectief Op Sterk Water en ontdekte daar zijn nieuwe liefde: stand-up comedy. Een gelukkige liefde, want al gauw ontwikkelt hij zich met zijn frisse stijl en adembenemende tempo tot publieksfavoriet. Hij schrijft teksten voor satirische nieuwsprogramma's zoals Dit was het Nieuws en HUMOR TV. René van Meurs staat garant voor een ongeëvenaarde hoeveelheid grappen, scherpe observaties, timing en een flinke dosis zelfreflectie.

THIJS VAN DOMBURG is tekstschrijver, columnist, graag gehoorde gast bij Spijkers met Koppen, winnaar van de jury- en publieksprijs van het Groninger Studenten Cabaret Festival, heeft een eigen special bij de VARA (Comedytrain Presenteert...) en is stripmaker. Speelt na twee avondvullende voorstellingen (Van Nare Mensen en de Dingen die Kapot Gaan en De wraak van

Thijs van Domburg.

De Koolmees) nog wekelijks in Toomler, waar hij het publiek moeiteloos inpakt met zijn zwartgallige kijk op de wereld en de verbazend fanatieke wijze waarop hij deze brengt.

MONROE heeft een origineel, unplugged en bluegrass-geïnspireerd songrepertoire, gebracht en grotendeels geschreven door een selectie uit wellicht de beste songwriters, zangers en instrumentalisten die ons land op dit moment te bieden heeft. Energiek instrumentaal werk, afgewisseld met meeslepende, soms tranentrekkende ballads. Deze jongens hebben het in huis en zijn dit jaar begonnen om in deze unieke samenwerking aan de weg te timmeren.

Monroe bestaat uit: Douwe Bob Posthuma (zang en gitaar), Joost van Es (viool en zang), Janos Koolen (mandoline, gitaar en zang), Jeroen Overman (contrabas) en Floris de Vries (banjo, mandoline en zang).

foto's Comedy Train

> SIGAAR EN GLAS COGNAC?

Opvallend nieuws: voormalig SP-Kamerlid Jan de Wit is voorgedragen als lid van het College van Toezicht van de Nederlandse Orde van Advocaten. Ja ja, dachten wij, zeker zo'n club oudere heren in grijs maatpak die met sigaar in de linker- en glas cognac in de rechterhand lekker elitair onze hardwerkende juristen de maat nemen. Maar de Utrechtse advocaat Bob Ruers, tevens SP-Eerste Kamerlid, schuift dat beeld resoluut van tafel. 'Het is een héél prestigieuze en maatschappelijk

belangrijke functie', legt Ruers uit. 'De voordracht van Jan de Wit loopt vooruit op de inwerkingtreding van de nieuwe Wet op toezicht op de advocatuur, die zojuist door de Eerste Kamer is aangenomen. Die wet moet je zien als het antwoord op de visie van de ministers Teeven en Opstelten, die eigenlijk verregaand staatstoezicht op de advocatuur willen. Maar velen, onder wie ikzelf, vinden dat dan de machtsconcentratie te groot wordt; die ministers gaan immers ook al over politie en justitie. De

nieuwe wet plaatst het toezicht op afstand van de staat. Daar ben ik erg blij mee', aldus Ruers. Het College van toezicht wordt een nieuwe afdeling van de Orde van Advocaten en naast Jan de Wit zijn een voormalig lid van de Raad van State en de deken van de Orde voorgedragen. Ruers: 'Ik heb Jan er van harte mee gefeliciteerd. Het is iets waar de partij trots op kan zijn en Jan zelf natuurlijk al helemaal.'

> 'PVDA EN VVD VERKOPEN KLETSKOEK'

SP-jongeren trappen niet in het verhaal van het generatieconflict. Omdat ouderen en jongeren in de SP solidair zijn met elkaar, was ROOD ook dit jaar weer te vinden in de SP-stand op de 50PlusBeurs.

Gratis kletskoek

De ROOD-jongeren deelden er niet alleen de krant Ouderen NU uit. Met een masker van PvdA-leider Samsom en VVD-minister Schippers op, deelden ze 'gratis kletskoek' uit (foto). Zelfs posters in de stijl van de twee regeringspartijen ontbraken niet. Natuurlijk was er ook een flyer met uitleg. Ellis Müller van ROOD: 'PvdA en VVD roepen overal dat de zorg onbetaalbaar is, dat je best verzorgingshuizen kan sluiten en dat mensen gemakkelijk thuis kunnen blijven wonen met minder thuiszorg. Dat is allemaal, in net Nederlands, kletskoek.'

foto: Archief ROOD

Woedend op de PvdA

De kletskoppen en flyer vonden gretig aftrek. De actie riep bijzondere reacties op. Müller: 'Er waren twee groepen. De mensen die het meteen snapten, die vonden het goed dat we dit deden. Een andere groep dacht dat wij echt van de

PvdA waren en die begonnen te schelden. Een mevrouw vertelde dat ze al 45 jaar op de PvdA stemt, maar dat het de laatste keer is geweest omdat die partij het land naar de knoppen helpt. Er waren mensen die ons voor PvdA'ers aanzagen en

weigerden onze flyers aan te nemen en woedend waren dat we het lef hadden bij de SP-stand te gaan staan. Die klaarden op als we ze uitlegden dat wij juist van de SP zijn. Op de VVD werd helemaal niet zo sterk gereageerd.'

> 'DEMONSTREER 14 NOVEMBER VOOR TOEGANKELIJK ONDERWIJS'

Op maandag 22 september maakte de regering van VVD en PvdA het plan bekend om de studiefinanciering af te schaffen en in te ruilen voor een schuldenstelsel. Het plan wordt ook gesteund door D66 en GroenLinks. Een student loopt zonder studiefinanciering minstens 30.000 euro schuld op. Merel Stoop: 'Kom daarom op 14 november naar het Malieveld in Den Haag. Samen kunnen we dit schadelijke plan tegenhouden!'

Merel Stoop is voorzitter van ROOD, jong in de SP. Volgens haar wordt studeren door het schuldenstelsel weer iets voor de rijken: 'Het is een gigantische aanslag op de toegankelijkheid van het onderwijs: uit onderzoek blijkt dat tienduizenden studenten niet zullen gaan (door)studeren. Tegenstanders van de studiefinanciering zeggen dat het heel normaal is om je eigen studie te betalen. Zij vergeten daarbij dat een studie een investering in de samenleving is en niet alleen maar in jezelf. Het volgen van een studie moet voor iedereen toegankelijk zijn en daar hebben we een basisbeurs voor nodig.'

Schuld tot aan je pensioen?

Stoop kent het argument van aanhangers van het schuldenstelsel dat je na je studie toch wel een goede baan vindt en dat terugbetalen dan geen probleem is. 'Zij vergeten dat bijvoorbeeld ook opleidingen tot verpleegkundige gedaan worden met

studiefinanciering; mensen die niet veel gaan verdienen, en waar we er veel van nodig hebben. En al verdien je na je studie genoeg, dan nog is het onwenselijk om tot aan je pensioen een schuld te hebben. Het is dan bijvoorbeeld ook bijna onmogelijk om een hypotheek te krijgen, dus een huis kopen is er niet meer bij. Daarnaast betalen mensen die meer verdienen al meer belasting, via het progressieve belastingstelsel. Zo dragen zij dus hun steentje bij aan de studie van de volgende generatie studenten.'

In de prullenbak

Het is volgens Stoop nog niet te laat om in actie te komen: 'In 2012 verdween de langstudeerboete in de prullenbak. Laten we het schuldenstelsel ook die kant op sturen!'

**VRIJDAG 14 NOVEMBER,
MALIEVELD DEN HAAG.**

 rood.sp.nl/studiefinanciering

> AFBRAAKTOUR

'Sta op voor goede zorg! Laat de staatssecretaris weten dat wij niet willen dat honderden verzorgingshuizen gesloten worden, de jeugdzorg een chaos wordt, de thuiszorg te maken krijgt met een enorme bezuiniging en duizenden zorgmedewerkers ontslagen worden.' Dankzij die oproep van SP-Tweede Kamerlid Tjitske Siderius wordt staatssecretaris Van Rijn overal waar hij met verantwoordelijk wethouders komt praten over de uitvoering van zijn beleid 'verwelkomd'. Van Rijn is op een pr-tour om wethouders en lokale pers met een flitsende presentatie wijs te maken dat sluitingen, bezuinigingen en ontslagen in de zorg een enorm goed idee zijn. Maar overal wordt de zorgafbraak-komt-naarje-toe-promotiebus nu opgewacht door SP'ers, vakbondsmensen, cliënten, ouderenbonden en zorgwerkers die duidelijk laten horen wat ze van zijn afbraakbeleid vinden.

Luisterend oor?

Bij de bijeenkomst in Oosterhout ging op 31 september wat fout. Een van de demonstranten kon zich niet beheersen en trok Van Rijn aan zijn oor. Letterlijk. Dat is natuurlijk niet de bedoeling en prompt werd Van Rijn op de bijeenkomst een paar

Staatssecretaris Van Rijn (links) ontvangt de gouden sloophamer van Amersfoortse demonstranten onder leiding van Ad Meijer (rechts).

uur later in Amersfoort een oorbeschermer aangeboden door de Amersfoortse SP-fractievoorzitter Ad Meijer. 'Het oor moet immers wel heel blijven', aldus Meijer. 'Het zou goed zijn als Van Rijn het te luister zou leggen bij de mensen en organisaties die zich terecht grote zorgen maken.' Behalve een oorbeschermer kreeg Van Rijn van de demonstranten een gouden sloophamer. Meijer zei daarbij tegen de staatssecretaris: 'Uw beleid zorgt ervoor dat mensen in Amersfoort straks hun thuiszorg verliezen, kinderen hun noodzakelijke jeugdzorg kwijtraken en

ouderen door de sluiting van verzorgingshuizen aan hun lot worden overgelaten. Ook zullen vele zorgmedewerkers en jeugdzorgprofessionals hun baan verliezen.' Meijer riep onder applaus van de demonstranten Van Rijn op de sloophamer op te bergen en te luisteren naar de mensen in het land.

De Afbraaktour van Van Rijn is bij het ter perse gaan van deze Tribune opgevolgd met demonstraties in Leek, Oosterhout, Amersfoort, Hengelo, Kampen, Hoorn en Drachten.

> PAUL ULENBELT: 'ASSCHER, GOOI DE KONT TEGEN DE EU-KRIB'

Volgens SP-Kamerlid Paul Ulenbelt ondermijnt het Europees Hof de grenzen van arbeidsmigratie. Ulenbelt: 'Een steigerbouwer uit Turkije wordt via een bedrijf uit Duitsland aan het werk gezet in Nederland. Volgens regels in Duitsland mogen ze in Nederland werken. Volgens Nederlandse regels in Nederland niet. De opdrachtgever kreeg een boete van 264.000 euro. Van de Europese rechter mogen ze hier werken. Net als minister

Asscher ben ik zwaar teleurgesteld in het Europees Hof.'

'Baas over eigen arbeidsmarkt'

Ulenbelt: 'Nederland bepaalde tot voor kort zelf wie er wel en niet in Nederland mag werken vanuit landen buiten de Europese Unie. Die zeggenschap heeft Nederland overgedragen aan Brussel, zo blijkt uit de uitspraak van het Europees Hof. Het vrij verkeer van werknemers in Europa is

opgezet om arbeiders uit verschillende landen met elkaar te laten concurreren. Om lonen te verlagen. De minister moet het niet bij woorden laten. Hij moet de kont tegen de EU-krib gooien. Nederland moet het vetorecht binnen de EU gebruiken om weer baas over eigen arbeidsmarkt te worden.'

Lees hier de opinie van Paul Ulenbelt: www.sp.nl/column/paul-ulenbelt/2014/europees-hof-ondermijnt-grenzen-arbeidsmigratie

> 'GEMEENTE, PAK TOPINKOMENS ZORGBESTUURDERS AAN'

'Topinkomens zijn een grote ondermijning van solidariteit, wat ten koste gaat van noodzakelijke zorg voor kwetsbare groepen mensen.' Wim Koks, SP-gemeenteraadslid in Groningen, ziet in de wijzigingen in de zorg een kans om dit probleem aan te pakken. 'Voor 1 januari 2015 moeten gemeentes tal van nieuwe taken uitvoeren op het gebied van de zorg. Het aangaan van nieuwe subsidierelaties en contracten door de gemeente geeft een

goede gelegenheid om de topinkomens aan banden te leggen door een maximum inkomensgrens als voorwaarde te stellen.'

Passieve houding beu

Om gebruik te maken van deze kans vroeg de Groningse SP-fractie op 19 juni schriftelijk aan het college om een directe aanpak van topinkomens bij zorginstellingen. Op 2 juli werd een motie hierover gesteund door de gemeenteraad. Maar

toen bleef het stil. Koks: 'Normaal gesproken heeft het college 21 dagen voor de beantwoording van schriftelijke vragen, maar dit is nu al drie keer uitgesteld.' Na 96 dagen was Koks de passieve houding ten opzichte van graaiers in de zorg beu en vroeg hij een spoeddebat aan. 'Onze motie om bij het afsluiten van nieuwe contracten met zorginstellingen de topinkomens aan banden te leggen moet gewoon uitgevoerd worden.'

> 'WE VRAGEN ALTIJD OF ZE SP-LID WILLEN WORDEN'

foto SP Lochem

Lochemers, waaronder Gerrit van Wijhe (rechts), liepen ook mee met de **BASTA!** demonstratie.

De SP-ledenwerkgroep in Lochem heeft met buurtonderzoeken de sleutel naar lokaal succes gevonden. Kartrekker Gerrit van Wijhe: 'Afgelopen driekwart jaar zijn we in drie verschillende buurten huis aan huis langs geweest. Dat heeft al meerdere acties en nieuwe leden opgeleverd.'

'Niet alleen poetshulp'

Door zo'n buurtonderzoek ontdekten de SP'ers in Lochem dat bij een lokale thuiszorgorganisatie 95 van de 150 medewerkers ontslagen dreigen te worden door bezuinigingen van de gemeente. Van Wijhe: 'En de gemeente denkt ook nog eens de schoonmaakhulp volledig weg te kunnen bezuinigen uit de thuiszorg. Ze doen net alsof het alleen poetshulp is, maar die thuiszorgmedewerkers zijn juist heel belangrijk doordat ze de mensen ook observeren. Daar proberen we met acties wat aan te veranderen, dus hebben we al een aantal keer ingesproken bij de gemeente en zijn we met een grote groep mensen naar een raadsvergadering gegaan om te protesteren. Ook zijn we voor de grote acties voor de thuiszorg naar Den

Haag, Amsterdam, Borculo en Varsseveld geweest.' De eerstvolgende actie naar aanleiding van een buurtonderzoek is overigens ook al duidelijk. 'In een straat zitten twee veevoederbedrijven en de omwonenden daarvan worden ziek van het fijnstof van die bedrijven. Daar gaan we mee aan de gang, maar de thuiszorg blijft voor nu wel onze prioriteit.'

'Zo twee raadszetels'

Hoe de SP in Lochem zo snel nieuwe leden heeft kunnen werven? Van Wijhe: 'We kondigen altijd aan dat we gaan buurten. Op donderdagavond doen we alvast een briefje bij mensen in de bus met wat vragen over de buurt en de aankondiging dat we zaterdagochtend tussen half elf en twaalf langs de deur komen. En bij ieder buurtonderzoek vragen we tot slot of mensen SP-lid en actief willen worden. Dat werkt heel goed, want we hebben er daardoor zelfs al een paar bestuursleden bij. Maar goed ook, want met het aantal SP-stemmen bij de laatste Tweede Kamerverkiezingen zouden we zo twee raadszetels kunnen krijgen. Over drieënhalf jaar willen we graag meedoen aan de verkiezingen, dus zijn we nu druk met het werven en scholen van leden, zodat we daar dan ook de mensen voor hebben.'

**OP NAAR DE
200
AFDELINGEN!**

> NIEUW LINKS IN EUROPA

De SP in Rotterdam organiseert een lezingenserie met als titel 'Denken over links'. Eind september was er een avond over nieuw links in Europa, met als sprekers de Griekse arbeidssocioloog Dimitris Pavlopoulos en Alex Merlo, werkzaam bij de Europese fractie van Podemos. Podemos is een nieuwe Spaanse partij die voortkwam uit de Indignados-beweging - zeg maar de Spaanse voorloper van Occupy. SP-partijsecretaris Hans van Heijningen bezocht de avond: 'Ik vond het zonder meer schokkend om te horen hoe dramatisch de

situatie in Griekenland is. De media schetsen een beeld dat het lek boven is, terwijl de staatsschuld de afgelopen jaren alleen maar is toegenomen en de levensomstandigheden van de meeste mensen dramatisch zijn. Veel mensen hopen dat Syriza daarin verbetering brengt. Wat Spanje betreft is het boeiend om te zien hoe de onvrede op straat en de acties tegen huisuitzettingen tot een nieuwe formatie op links hebben geleid. De vraag of Podemos in staat is om zich als organisatie te bewijzen en het fractie- en actie-werk goed met elkaar te verbinden.'

DE SP AMSTERDAM wil dat de gemeente kritisch kijkt waarom er **58 gemeentelijke perswoordvoerders** zijn, waarvan 15 voor het stadsbestuur, terwijl maar een stuk of vijf journalisten zich permanent bezighouden met de Amsterdamse politiek.

ONDANKS ERNSTIGE VALPARTIJEN deed Connexion Water niets aan de **gevaarlijk gladde laadkleppen** op de ponten van het veer Rozenburg-Maassluis. Nadat SP-Statenlid Lies van Aelst de zaak aankartte bij de provincie Zuid-Holland, is eindelijk een anti-sliplaag aangebracht.

SP ALMERE WIL dat de gemeente minder karig omspringt met de subsidie voor **lokale omroepen**. RTV Almere krijgt € 60.000 minder dan de landelijke norm. Daardoor dreigt voor RTV Almere en zijn 100 vrijwilligers het doek te vallen.

KLEINE ONDERNEMERS ZIJN onmisbaar in de buurt, maar worden soms onnodig gehinderd door gemeentelijke regelgeving. Met de campagne '**Bescherm de buurt-ondernemer**' wil de SP Amsterdam buurtondernemers daarover een enquête afnemen.

amsterdam.sp.nl/nieuws/2014/09/op-de-bres-voor-de-buurtondernemer

> NEE TEGEN SCHALIEGAS

De Achterhoekse SP-afdelingen hebben samen met de afdeling Borken van de Duitse zusterpartij Die Linke een interne informatie- en discussiebijeenkomst gehouden over de schadelijke gevolgen van schaliegas. Eric van Kaathoven (fractievoorzitter voor de SP in Gelderland), Ko van Huissteden (docent geologie aan de VU en voorzitter van Schaliegasvrij Nederland), Hubertus Zdebel (lid van de Duitse Bundestag namens Die Linke) en SP-Tweede Kamerlid Eric Smaling behandelden ieder een aspect van de discussie over schaliegas. De dag werd afgesloten met een discussie over hoe de aanwezige partijen samen kunnen optrekken in het verzet.

[Uitgebreid verslag van de informatiebijeenkomst: winterswijk.sp.nl/nieuws/2014/09/anti-schaliegas](http://winterswijk.sp.nl/nieuws/2014/09/anti-schaliegas)
[Tegenlicht over schaliegas](http://goo.gl/FJcfZF)

VAKBONDEN IN ACTIE BIJ IKEA

DE ZWARTE SCHAPEN VAN DE IKEA-FAMILY

FNV Bondgenoten en de Belgische vakbond BTB voeren samen actie tegen uitbuiting van vrachtwagenchauffeurs. Oost-Europese truckers die voor Ikea door de Benelux rijden verdienen een hongerloontje en leven vaak als derderangs nomaden. Ondertussen zitten naar schatting 25.000 Nederlandse chauffeurs werkloos thuis.

Met een basisloon van 400 euro in de maand mogen ze al blij zijn. Bruto. Er zijn er bij die maanden achtereen in de cabine van hun truck wonen, zich zelden kunnen douchen. Hoezo contrast met de lading die ze vervoeren? Ikea schreeuwt het immers van de daken: 'Voor iedereen die van wonen houdt.' 'Uitbuiting', zeggen FNV Bondgenoten en de Belgische vakbond BTB. Beide voeren publieksacties bij filialen van de populaire woonwinkel. Ze informeren het winkelend publiek over het lot van vrachtwagenchauffeurs die voor de keten rijden. Want, stelt Edwin Atema van FNV Bondgenoten: 'Ikea organiseert dit transport en handelt in onze ogen te kwader trouw.' Atema legt het uit: 'De chauffeurs worden betaald op basis van de lonen in hun land van herkomst en zijn dus veel goedkoper dan hun Nederlandse en Belgische collega's.

Ikea schakelt een transportbedrijf in dat een vestiging in Slowakije heeft. In dat land staan de vrachtwagens ook op kenteken. Twee deuren verderop zit een uitzendbureau dat de chauffeurs detacheert.' Via die constructie kan de vervoerder gigantisch op de loonkosten besparen, en de meubelgigant vervolgens op de transportkosten. Met als gevolg uitbuiting en onderbetaling van de truckers, zeggen de vakbonden. De genoemde 400 euro in de maand kan in de vorm van vergoedingen worden aangevuld tot 1000, 1100 euro. 'Maar ik heb ook Bulgaarse en Roemeense jongens gesproken die het met een basisloon van 200 euro per maand moe-

ten doen. Moet je nagaan: als je ziek wordt, krijg je dus 200 euro per maand. Dat kan toch niet.' De bonden deden naar eigen zeggen diverse pogingen om met Ikea in overleg te treden. Atema: 'We kregen een briefje met een niets-aan-de-hand-verhaaltje. Toen zijn we in actie gekomen om Ikea-klanten wakker te schudden en op te roepen om onze online-petitie te ondertekenen. Met succes, want op de eerste dag deden al 5500 mensen dat.'

Keihard uitgebuit

Sociale dumping is het, oordelen FNV Bondgenoten en het Belgische BTB. En bovendien oneerlijke concurrentie. Want niet alle transportbedrijven zijn bereid of in staat om via postbusfirma's en detachingsconstructies in Oost-Europa te opereren. Atema: 'Ik ken Nederlandse transportbedrijven die zeggen dat ze voor de tarieven die Ikea hanteert gewoon niet kunnen rijden.'

En dan de truckers zelf. Naar schatting zitten momenteel zo'n 23.000 tot 25.000 Nederlandse truckers werkloos thuis. Over concurrentie gesproken.

En dan is de cirkel rond: de Nederlandse chauffeur wordt door concurrentie op arbeidsvoorwaarden steeds meer uit de markt gedrukt en vervolgens wordt zijn Oost-Europese collega keihard uitgebuit. Dat laatste geschiedt vaak met behulp van allerlei ondoorzichtige en deels illegale constructies, zodat bijvoorbeeld cao's ontdoken kunnen worden. FNV Bondgenoten is een

groot onderzoek gestart naar multinationals die een transportbeleid voeren dat vergelijkbaar is met dat van Ikea. Edwin Atema meldt dat de Europese transportbonden zich tijdens een recent congres solidair hebben verklaard met de Ikea-actie.

SP-Tweede Kamerlid Paul Ulenbelt vindt het absoluut noodzakelijk dat er beter gecontroleerd wordt op handhaving van arbeidsvoorwaarden en veiligheidsvoorschriften. Ook pleit hij voor een rem op de verdere liberalisering van de Europese transportsector. 'De inspecties op die constructies zijn een drama', weet hij. 'Handige jongens richten soms een dozijn firma's tegelijk op en als die gecontroleerd worden, zijn ze een dag later failliet en blijkt het personeel inmiddels overgeheveld te zijn naar bijvoorbeeld Portugal of Spanje. Dan kan de inspectie weer helemaal opnieuw beginnen. Een stap in de goede richting zou zijn dat de chauffeurs verplicht giraal worden uitbetaald en niet cash.' Dan kan een en ander immers beter getraceerd worden. Plus dat op die manier gewoon premies afgedragen worden en belasting betaald wordt. Ulenbelt: 'Het probleem is dat Oost-Europese chauffeurs zelf meestal niet piepen. Ze zijn tevreden, of ze willen datgene wat ze nog hebben niet verliezen. Begrijpelijk. Daarom vind ik het goed dat een bedrijf als Ikea als opdrachtgever van transportbedrijven moreel wordt aangesproken door middel van publieksacties.'

Truckers in actie tegen uitbuiting en oneerlijke concurrentie.

foto © Edwin Aterna

‘Samenleving glijdt af’

Ook de ervaren trucker Loek Koenders ondersteunt de vakbondsacties. Om uit te leggen waarom zet hij zijn truck wel even op een parkeerplaats. ‘Kijk, het doet me pijn in mijn hart als ik zie hoe Slowaakse, Bulgaarse of Roemeense chauffeurs op de parkeerplaatsen langs de snelweg moeten bivakkeren. Douchen kunnen ze niet, hun behoefte moeten ze in de struikjes doen. En als ik er dan aan denk dat ze met die leuke bankjes en stoeltjes van Ikea rondrijden, ja, dan krijg ik daar een heel vreemd gevoel bij.’

Koenders is geen chauffeur die zegt dat vroeger alles beter was in de transportsector. ‘Zeker niet. Maar wat tegenwoordig gaande is, vind ik vreselijk. Wist jij dat er al chauffeurs uit de Filipijnen zijn gesignaleerd op de Europese wegen? Wat denk je dat die verdienen? Het is een gigantische *race to the bottom* geworden. Daar is niemand bij gebaat, behalve een klein groepje mensen dat ongegeneerd hun zakken meent te moeten vullen.’ Op Koenders’ website chauffeurstoekomst.nl betuigen steeds meer collega’s steun aan zijn visie. ‘De maatschappij wakker schudden, daar gaat het om. En collega’s, werkloos of niet, mobiliseren om samen verbeteringen af te dwingen. Dat is ons namelijk al vaker gelukt. En let wel: het speelt niet alleen bij ons, maar ook in andere sectoren, zoals in de bouw.’

Trucker Koenders bepleit niet dat Oost-Europese chauffeurs die in Nederland rondrijden maar plaats moeten maken voor Nederlandse vakgenoten. ‘Ik denk dat dat op termijn niet eens nodig is. Chauffeurs zul je altijd nodig hebben en uiteindelijk zal er ook plaats zijn voor die Bulgaren, Slowaken et cetera. Denk ook eens aan de vergrijzing in Nederland. Kijk, ik heb niks tegen buitenlandse chauffeurs die hier rijden. Maar dan

alsjeblijft wel op basis van een eerlijke voorwaarden, volgens de Nederlandse cao. Die jongens hebben dezelfde wensen als jij en ik. Maar hen wordt het niet gegund en dat kan ik niet verkroppen. Net als velen met mij. Op de manier zoals het nu gaat in transportland glijdt onze samenleving steeds verder af. En daarom voer ook ik actie.’

Vet inleveren

Iemand die de laatste jaren veel samen met actievoerende truckers is opgetrokken, is SP-Europarlementariër Dennis de Jong. De acties leidden er onder meer toe dat eurocommissaris van Verkeer Kallas plannen voor verdere liberalisering van het Europese wegvervoer in de ijskast zette. De Jong bood hem het rapport ‘De chauffeur

aan het woord’ aan (zie kader), waarop Kallas beloofde maatregelen te nemen tegen de misstanden. Er gebeurde niets. Wel liet Brussel weten erop te vertrouwen dat ‘de lonen in Europa naar elkaar toegroeien’. Voor Belgische, Franse, Duitse en Nederlandse chauffeurs betekent dat gewoon: vet inleveren. ●

tekst Rob Janssen

SP-rapport De chauffeur aan het woord: www.sp.nl/rapport/2013/chauffeur-aan-woord

CHAUFFEUR AAN HET WOORD

Zes op de tien Nederlandse vrachtwagenchauffeurs ziet het niet meer zitten in het transport als oneerlijke concurrentie en uitbuiting van buitenlandse collega’s niet aangepakt worden. Dat blijkt uit het SP-rapport De chauffeur aan het woord, dat gebaseerd is op een vorig jaar gehouden grootschalige enquête onder duizenden vrachtwagenchauffeurs. Een kleine greep uit de resultaten.

Onder het motto ‘het kan altijd nóg goedkoper’ worden tal van Nederlandse chauffeurs financieel de duimschroeven aangedraaid. Zeven van de tien chauffeurs melden in de enquête dat ze er in het afgelopen jaar financieel op achteruit zijn gegaan. Of ze worden simpelweg aan de kant geschoven. Bingo voor de Roemeen, Pool of Bulgaar? Vergeet het maar, want zij worden vervolgens schaamteloos uitgebuit. Bijna 90 procent van de respondenten ziet bij Oost-Europese collega’s die bij Nederlandse bedrijven rijden een lager loon, geen sociale zekerheid, geen pensioen en/of geen ziekte-kostenverzekering. En handhaving dan? 84 procent is zeer ontevreden over de handhaving van de regels omtrent postbusbedrijven, over bescherming van de binnenlandse markt en inzet van goedkope chauffeurs.

EERHERSTEL ONTSLAGEN VUILNISMANNEN?

EERHERSTEL ROOIE REUZEN

Marcel van den Berg en Memet Sari zijn uit de problemen. De twee klokkenluiders zijn er uitgekomen met de gemeente Leiden. Al is de winst niet 100 procent, het eerherstel is er niet minder om.

Vuilnisman Marcel van den Berg en onderhoudsmonteur Memet Sari zijn geen onbekenden voor de Tribunelezers. De twee voorkwamen de verzelfstandiging van de Leidse vuilnisdienst en bespaarden de gemeente Leiden miljoenen. Dat ging niet zonder slag of stoot; tot ieders verbazing kregen ze in 2012 strafontslag, op basis van een bedenkelijk rapport waarin ze beschuldigd werden van bedreiging. Van den Berg en Sari kwamen zonder inkomen thuis te zitten. Ze lieten het er niet bij zitten en gingen naar de rechter. Over een paar weken zou het hoger beroep dienen, maar dat is nu van de baan.

Uit de problemen

Met hulp van de Leidse SP-fractie is onderhandeld over een fatsoenlijke regeling voor de twee klokkenluiders. Die is er nu gekomen. Van den Berg en Sari mogen niet praten over de inhoud van de regeling die

is getroffen. Wel bekend is dat de gemeente hen actief gaat helpen bij het vinden van een baan, buiten de gemeentelijke dienst. De regeling is toch een overwinning te noemen, want feitelijk zijn de twee helden nu uit de problemen.

Een streep eronder

Het vervroegde eerherstel voelt als een opluchting voor Van den Berg en Sari. Sari: 'Ik kan nog steeds boos worden om wat ons aangedaan is. Het heeft allemaal te lang geduurd, maar wij kunnen nu verder met ons leven.' Ook Van den Berg wil verder, maar niet vergeten: 'Ik wil er een streep onder kunnen zetten. Wij zijn keihard gepakt, omdat wij opkwamen voor onze collega's en de waarheid boven tafel kregen. De gevolgen voor onze gezinnen waren enorm. Ik zal dit nooit vergeten, maar wil nu wel verder met mijn leven. Ik zie al dat ik ineens niet

meteen boos word op mijn dochtertje als ze eigenwijs is, maar erom kan lachen. Kun je je voorstellen hoe dat is, dat je erachter komt dat je de afgelopen jaren een ander mens bent geweest?'

Steun

Van den Berg en Sari werden op het vorige SP-congres tot Rooie Reuzen verkozen. Volgens Van den Berg heeft hen dat enorm gesteund: 'Want je gaat op een gegeven moment ook denken: ben ik nou gek?' Sari: 'Ik wil de SP ook bedanken dat ze aan ons dachten en ons hielpen. Als enige partij. Ik weet niet wat ik gedaan had als die steun er niet was geweest.' ●

tekst Diederik Olders
illustratie Maarten Wolterink /
© Leidsch Dagblad 12-04-2014

Het vaste buurtteam van Hoevelaken, van boven links met de klok mee: Betty Flier, Deborah Borren, Lisette Verhagen en Jolanda Brand; Elly Wouda was op vakantie.

ZORGVERZEKERAARS FRUSTREREN BETAALBARE KWALITEITZORG

BUURTZORG IN DE TANG

Thuiszorgorganisatie Buurtzorg dreigt te worden afgerekend op haar eigen succes. Zorgverzekeraars worstelen met de stormachtige groei van Buurtzorg en weigerden in 2013 voor 9,5 miljoen euro geleverde zorg te vergoeden. In plaats van de verwachte winst van 8,9 miljoen incasseerde Buurtzorg daardoor een verlies van zes ton.

ste verpleging
zorging thuis
6906906

‘WIJ REGELEN ALLES ZELF, ZONDER STOPWATCH EN OVERBODIGE PROTOCOLLEN’

Het buurtteam van Hoevelaken ging een jaar geleden van start, is ondergebracht in een piepkleine ruimte in een huisartsenpraktijk en werkt met vijf vaste en twee oproepkrachten. Een receptioniste ontbreekt. Zes van de zeven vrouwen zijn wijkverpleegkundige, Betty Flier werkt er als ziekenverzorgende.

Ze waren allen al werkzaam in de zorg voordat Buurtzorg op hun pad kwam. Lisette Verhagen verwoordt de motivatie kort maar krachtig: ‘Ik zat tien jaar bij een andere thuiszorgorganisatie, het werd me daar allemaal veel te zakelijk. Ik wilde de cliënt centraal stellen. Bij Buurtzorg is dat doodnormaal.’ Collega Deborah Borren: ‘Ik liep bij mijn vorige werkgever alleen maar vaste routes.’ Jolanda Brand: ‘Ik kwam in het ziekenhuis tijd te kort voor de patiënten. Dat frustreerde. Toen hoorde ik dat er nog geen team van Buurtzorg in Hoevelaken was. Zo kwam de bal aan het rollen, mede dankzij Facebook.’

Ze omarmen de eigen verantwoordelijkheid bij Buurtzorg, missen een manager als kiespijn en voelen zich vrij om zich volledig te concentreren op de te verlenen zorg, zonder starre roosters, stopwatch en overbodige protocollen. ‘Wij regelen alles zelf en dat maakt ons juist zo flexibel.’

Het ‘buurtteam ++’ in Hoevelaken hanteert korte lijnen en werkt samen met een vaste fysiotherapeut en ergotherapeut.

De verpleegkundigen verrichten alle handelingen bij een cliënt, van steunkousen aantrekken en wassen tot het verstrekken van medicatie. Ze bouwen een band op met de aan hun zorg toevertrouwde dorpsgenoten en streven naar duurzame en effectieve verzorging en verpleging. De vrouwen zijn zelden in het kantoor te vinden en houden hun administratie bij op een simpele laptop.

Omdat ze in loondienst zijn, mogen ze niet 24 uur per dag beschikbaar zijn. Daarom maken ze zich ernstig zorgen over het mogelijke verdwijnen van zzp’ers in de terminale zorg. ‘Wij hebben het al meegemaakt dat een cliënt geruime tijd thuiszorg kreeg, totdat hij terminaal ziek werd. Toen was er niemand te vinden. Hij is kort daarna overleden.’ Het Hoevelakense zevental is een gemotiveerde ploeg met een collegiale inslag, een schoolvoorbeeld van hoe Buurtzorg de thuiszorg benadert. Alleen die naam, Buurtzorg, daar moesten ze even aan wennen. ‘Er ontstaat bij mensen weleens de indruk dat Buurtzorg staat voor zorg door buren. Hoewel wij er waar mogelijk mantelzorgers bij betrekken, zeker als daarmee de zelfredzaamheid wordt vergroot, zijn we er voor professionele en doelmatige thuiszorg. Met oog voor ieders persoonlijke omstandigheden uiteraard.’

Buurtzorg bewijst dat kwaliteit in de thuiszorg niet onbetaalbaar is

DIRECTEUR JOS DE BLOK, de grondlegger van Buurtzorg, schiet niet meteen in de stress: ‘Wij kunnen het opvangen uit onze reserves.’ Maar hij maakt zich wel ernstig zorgen over de zeer nabije toekomst.

De toch al ingewikkelde regelgeving wordt met de overheveling van zorgtaken naar de gemeenten een nauwelijks te ontwarren kluwen.

‘Een onnavolgbaar spel tussen gemeenten, zorgaanbieders, zorgverzekeraars en zorgkantoren’, zo typeert De Blok de situatie die nu is ontstaan.

Intussen oogst Buurtzorg niets dan lof in binnen- en buitenland. Kwalitatief goede

thuiszorg, geleverd door fatsoenlijk betaalde en met een grote mate van zelfstandigheid werkende medewerkers, een minimum aan kosten voor management en overhead; het model van Buurtzorg slaat aan. ‘Wij krijgen overal navolging. In de VS, Scandinavië, Australië, China, Engeland, ook in die landen moeten ze de thuiszorg beter inrichten. Goede thuiszorg is aanzienlijk goedkoper dan een plek in een verzorgingshuis of een ziekenhuisbed.’ Jos de Blok reist, als hij niet op het kantoor in Almelo is, de wereld over om voorlichting te geven over de specifieke aanpak van Buurtzorg. In de week van het gesprek met de Tribune treedt

hij op als gastheer van 26 Japanners, die de werkwijze van Buurtzorg willen overnemen. De Blok was eerder al diverse keren op uitnodiging op een congres in Tokio. ‘De Japanners zijn op ons spoor gekomen dankzij een Japanse professor, die bij de SER werkte en onderzoek deed naar de ouderenzorg in ons land. Kennelijk beviel Buurtzorg hem het beste, want sindsdien willen ze in Japan alles over ons en onze successen weten.’

Cliëntgericht denken past niet in het systeem van de zorgverzekeraars

Intussen voelt Buurtzorg zich gedwongen cliënten door te verwijzen naar andere

NIET LEUKER, WEL ACHTERLIJKER

Een willekeurig voorbeeld uit de praktijk van alledag in de thuiszorg onder het motto: bezuinigen in de zorg, leuker kunnen wij het niet maken, wel achterlijker.

Een cliënt met dikke benen draagt steunkousen tot aan haar knie. De kousen moeten van de arbo-dienst met een hulpmiddel worden aangetrokken om de schouders van de zorgverlener niet te belasten. De vrouw beschikt niet over zo'n hulpmiddel (dat uit het pakket is verdwenen) en kan dat niet zelf betalen (kosten 25 euro).

De thuisverzorgster belt met de huisarts. Wat te doen? Antwoord: laat de kousen maar uit, bel ons na twee weken als ze dikke benen heeft.

Na twee weken, in de weekenddienst, zijn de benen van de cliënt zo opgezwollen dat zwachtelen noodzakelijk is (op aandringen van de arts, die ook extra plastabletten voorschrijft).

Het rekensommetje: steunkousen aantrekken neemt tien minuten in beslag, zwachtelen veertig minuten. Verschil: een halfuur. Dat loopt in één week op tot $7 \times 30 = 210$ minuten. Oftewel: drie en een half uur. De kosten worden volgens uurtarief gedeclareerd.

De hamvraag: waarom wordt dat hulpmiddel niet gewoon vergoed? Dat zou een aanzienlijke besparing opleveren, oftewel een flink bedrag aan onkosten schelen.

Blok. 'Ze zien de echte winst van onze visie, een kortere duur van de zorgperiode, over het hoofd. Ze denken niet cliëntgericht. De overheid, althans deze regering, heeft al jaren de mond vol over marktwerking. Iets wat wij principieel afwijzen – maar áls dan één marktpartij, Buurtzorg dus, het zo goed doet dat andere zorgaanbieders het nakijken hebben, worden wij gedwongen een deel van onze opdrachten af te stoten naar onze concurrenten, die veel minder kwaliteit leveren. Merkwaardig.'

'Ik hoop dat het gezonde verstand zegeviert'

De onzekerheden in thuisverzorgend Nederland nemen toe. Jos de Blok maakt de komende maanden een 'tournee' in de regio's om uit te leggen wat er speelt, al zit hij zelf ook nog met tal van vragen. 'Het is allemaal al vreselijk en nodeloos ingewikkeld en dat wordt alleen maar erger. Al die poppenkast is nergens goed voor. De bureaucratie gaat nog meer geld kosten en wie zijn daarvan de dupe...? Straks moeten de gemeenten de zorg inkopen en reken maar dat elke gemeente dat op haar eigen manier doet. Daar komt dus weer een hoop papierwerk aan te pas, de druk op de tarieven zal verder toenemen. Ik hoop maar dat het gezonde verstand zegeviert, dat er toch zoiets als een visie ontstaat. Iedereen, werkelijk alle partijen zijn gebaat bij kleinschaligheid en professionaliteit. Eén eenvoudig nationaal stelsel dat degelijke thuiszorg toegankelijk en betaalbaar maakt, dat is niet meer of minder dan een kwestie van beschaving. Aan ons zal het niet liggen, wij hebben nooit anders gewerkt.' •

tekst Robin Bruinsma
foto Cees Wouda

Zelfs in Japan is belangstelling voor de werkwijze van Buurtzorg

zorgverleners, omdat verzekeraars zich strikt houden aan productieafspraken en niet alle door Buurtzorg geleverde diensten vergoeden. Deze overproductie werd in 2012 nog wel betaald (behalve door VGZ), maar vorig jaar stokte de uitbetaling. Alleen Menzis en De Friesland financierden nog alle verleende zorg. VGZ wees op de opgebouwde reserves van Buurtzorg: 22 miljoen euro. Overigens beschikt deze zorgverzekeraar zelf over een overschot van 2,2 miljard euro. Jos de Blok: 'Die buffer hebben wij nodig om klappen op te vangen. Met jaarlijks tien miljoen euro aan salarissen ben je daar, als er miljoenen niet worden uitbetaald, snel doorheen.'

De loonkosten vormen met afstand de grootste kostenpost voor Buurtzorg, dat inmiddels 8500 medewerkers telt. Emile Roemer zei het nog tijdens de begrotingsbehandeling in de Tweede Kamer: de SP geeft het beschikbare geld liever uit aan gemotiveerde en gekwalificeerde krachten dan aan managers en dure huisvesting. Immers, zo behoud je de kwaliteit in de thuiszorg zonder dat het onbetaalbaar wordt. Bovendien is de zorgperiode bij Buurtzorg aanzienlijk korter dan bij andere thuiszorgverleners. De thuisverzoorgers van Buurtzorg stimuleren de zelfredzaamheid van hun cliënten en overleggen daartoe regelmatig met familieleden en andere potentiële mantelzorgers. Daarnaast helpen ze ook nog bij het onderhouden van sociale contacten.

Jos de Blok: 'Mede daarom spreekt onze

opzet de Japanners zo aan. In Japan is zorg gehospitaliseerd, de kosten rijzen de pan uit, het roer moet ook daar om. Met minder verpleegdagen en in plaats daarvan meer thuiszorg kunnen kosten worden bespaard, maar dan moet die thuiszorg wel goed en deskundig zijn, dan moet het personeel voldoende tijd per cliënt krijgen. Bij ons is dat het geval. Onze methodiek is zo ingericht dat wij niet om de minuut op het horloge hoeven te kijken. En daar komt dan nog eens bij dat de mensen niet om de haverklap iemand anders over de vloer krijgen. Onze medewerkers bouwen een band op met de cliënten en denken met hen mee.'

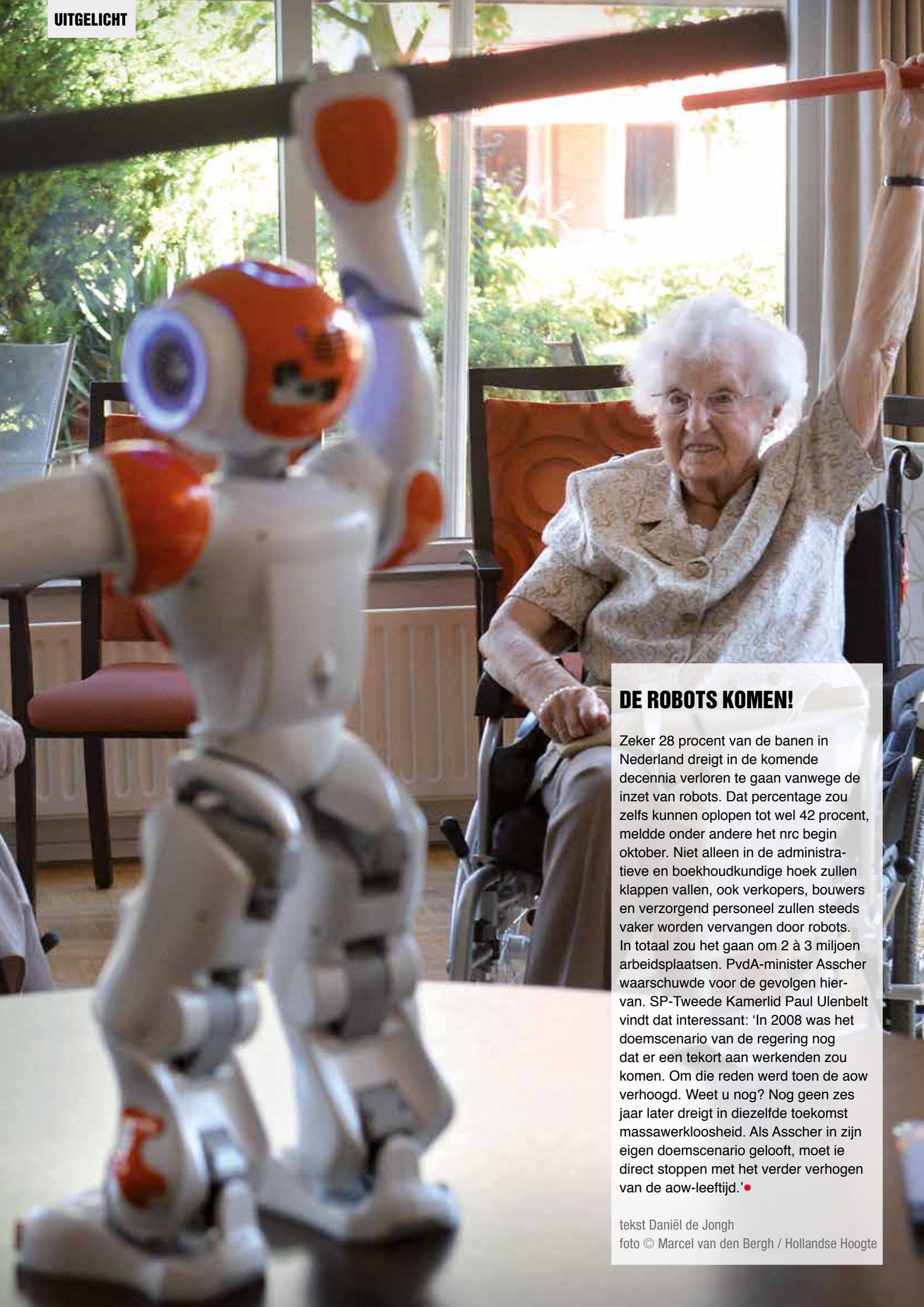
Het model van Buurtzorg past niet in het systeem van de zorgverzekeraars, zegt De

OOK TERMINALE THUISZORG ZIT IN DE TANG

De thuiszorg voor terminale patiënten komt ernstig in gevaar nu de Belastingdienst de inzet van zzp'ers niet langer gedooft. Jarenlang mochten zelfstandig opererende thuiszorgers in opdracht van een zorgverlener mensen in een terminale fase thuis begeleiden en verzorgen. De Belastingdienst komt in actie tegen deze 'schijnzelfstandigheid'. Voor 1200 zzp'ers, die door de belastingdienst als onderaannemer worden gekenmerkt, lijkt het einde oefening. FNV Zelfstandig en de thuiszorginstellingen luiden de noodklok. Voor terminale thuiszorg

zijn zzp'ers cruciaal, omdat collega's in loondienst niet 24 uur per dag beschikbaar mogen zijn. Zij vrezen dat de zorg voor jaarlijks 5000 doodzieke patiënten op deze manier verdwijnt. Inmiddels is ruim de helft van de betrokken zzp'ers in beroep gegaan.

De ministeries van Volksgezondheid en Sociale Zaken staan achter het beleid van de Belastingdienst, al zijn zij wel genegen naar knelpunten te kijken. Mogelijk komt er nieuwe wetgeving, maar de voorbereiding daarvan neemt zeker twee jaar in beslag.

DE ROBOTS KOMEN!

Zeker 28 procent van de banen in Nederland dreigt in de komende decennia verloren te gaan vanwege de inzet van robots. Dat percentage zou zelfs kunnen oplopen tot wel 42 procent, meldde onder andere het nrc begin oktober. Niet alleen in de administratieve en boekhoudkundige hoek zullen klappen vallen, ook verkopers, bouwers en verzorgend personeel zullen steeds vaker worden vervangen door robots. In totaal zou het gaan om 2 à 3 miljoen arbeidsplaatsen. PvdA-minister Asscher waarschuwde voor de gevolgen hiervan. SP-Tweede Kamerlid Paul Ulenbelt vindt dat interessant: 'In 2008 was het doemscenario van de regering nog dat er een tekort aan werkenden zou komen. Om die reden werd toen de aow verhoogd. Weet u nog? Nog geen zes jaar later dreigt in diezelfde toekomst massawerkloosheid. Als Asscher in zijn eigen doemscenario gelooft, moet ie direct stoppen met het verder verhogen van de aow-leeftijd.' ●

tekst Daniël de Jongh

foto © Marcel van den Bergh / Hollandse Hoogte

'AFRIKANEN VERZEKEREN LIEVER HUN DOOD DAN HUN LEVEN'

Hoe investeer je in verbetering van de gezondheidszorg in een land waar de belastinginkomsten laag zijn? Door een zorgverzekeringsstelsel op te zetten en het voor klinieken makkelijker te maken om aan krediet te komen, zegt voormalig SP-Kamerlid Ewout Irrgang. Hij werkt eraan in Tanzania.

EWOUT IRRGANG HEEFT zijn piepkleine etage-woning in Amsterdam, waar hij woonde met zijn vrouw Suying en twee jonge kinderen, verruild voor een 'gated community' in het uiterste puntje van Dar Es Salaam. Van 2005 tot 2012 was hij als Tweede Kamerlid SP-woordvoerder financiën en ontwikkelingssamenwerking. In Tanzania is hij technisch directeur van PharmAccess, een ngo die in samenwerking met overheid en bedrijfsleven goedkope zorgverzekeringen verstrekt en de kwaliteit van zorg probeert te verbeteren. Sara Murawski, huidig SP-fractiemedewerker financiën en Europa, zocht hem op.

› Je zit nu een halfjaar in Tanzania. Cultuurschok gehad?

'Nee hoor, we hebben geen cultuurschok ervaren. Het bevalt ons eigenlijk heel goed hier. Ik ben hier vorig jaar ook al drie weken geweest om een beetje een indruk te krijgen. En ik heb natuurlijk als woordvoerder ontwikkelingssamenwerking veel door Afrika gereisd. Bovendien had ik van tevoren een aantal dingen voorbereid, zoals het huis en een crèche. Dat maakte het verhuizen makkelijker.'

› Je werkte al voor PharmAccess voordat je naar Tanzania verhuisde. Hoe ben je bij die organisatie beland?

'Ik heb altijd al een poos in het buitenland willen werken. In de Tweede Kamer was ik voorzitter van het Meerpartijen Initiatief Hiv/Aids. Daardoor kende ik Joep Lange heel goed, een van de mensen die zijn omgekomen bij de MH17-ramp. Hij was de oprichter van PharmAccess. Hij bracht mij in gesprek met de algemeen directeur van PharmAccess, en van het een kwam het ander. Wat ik heel leuk vind aan PharmAccess is dat ik mijn financiële achtergrond kan combineren met mijn betrokkenheid bij ontwik-

kelingssamenwerking. De missie van PharmAccess is toegang bieden tot goede zorg. We proberen met verzekeringen de toegang tot zorg te verbeteren en we helpen klinieken om aan kapitaal te komen waarmee ze kunnen investeren in kwaliteitsverbetering. Dat is ambitieus, maar niet onmogelijk: kijk naar het succes van de aidsbestrijding in Afrika. Aan het begin van de eeuw had niemand daarvan dúrven dromen.'

› Geneeskunde in Afrika bestaat veelal uit kruidengeneeskunde. Is het niet moeilijk om mensen te overtuigen van de 'westerse' werkwijze?

'Veel mensen keren zich tot medicijnmanen als ze ziek zijn. Onder andere omdat ze daar vaak op krediet behandeld kunnen worden. Pas als dat niet werkt gaan ze alsnog naar een moderne dokter en dan kan het al te laat zijn. Uit onderzoek blijkt dat verbetering van de toegang tot moderne geneeskunde, zoals door middel van een zorgverzekering,

De missie van PharmAccess is toegang bieden tot goede zorg

Irrgang (tweede van rechts) samen met zijn collega's van het FarmAccess-kantoor in Moshi.

ertoe leidt dat mensen eerder naar een 'echte' dokter gaan.'

› **Hoe is het eigenlijk gesteld met de gezondheidszorg in Afrika?**

'Het grootste probleem met de gezondheidszorg in Afrika is dat er veel te weinig geld beschikbaar is vanuit de overheid. Het budget is hooguit een paar tientjes per persoon, terwijl dat in Nederland in de duizenden euro's loopt. Voor dat geld kun je heel weinig goede zorg bieden. Als er geen geld is om medicijnen te kopen, wat moeten zorgklinieken dan doen? Dan gaat de dokter toch een bijdrage vragen aan mensen, ook al is de zorg officieel gratis.'

› **Vanwege armoede of door verkeerde prioriteiten?**

'Ik zou toch zeggen dat dat door armoede komt. Als landen armer zijn, dan geven ze minder uit aan zorg. Als landen rijker worden, groeit het budget. Op twee manieren tegelijk. Het bedrag dat ze uitgeven aan

zorg neemt toe, ook als het percentage van het nationaal inkomen dat aan zorg besteed wordt gelijk blijft. Immers, 1 procent van honderd euro is één euro, terwijl 1 procent van duizend euro een tientje is.

Tegelijkertijd zie je dat landen naarmate ze rijker worden, ook het percentage van het bruto nationaal product dat ze aan zorg besteden gaan opschroeven. Ter vergelijking: in een land als Nederland wordt nu rond de 15 procent van het bnp besteed aan zorg. Hier in Tanzania ligt dat eerder rond de 5 procent.

Overheden in Afrika zijn nog heel onderontwikkeld en er zijn weinig belastinginkomsten. Je kan het de overheden zelf niet alleen verwijten – de budgetten zijn gewoon heel klein.'

› **Wat doen de meeste Afrikanen als ze ziek worden?**

'Als mensen in Afrika ziek worden kunnen er twee dingen gebeuren. Ze krijgen geen behandeling omdat ze het niet kunnen

betalen, wat soms simpelweg betekent dat ze komen te overlijden. Of mensen moeten zich heel diep in de schulden steken bij familie en vrienden om de behandeling te kunnen betalen. Als ze niet al in de armoede zaten, komen ze er zo vanzelf wel in terecht.'

› **Wat doet PharmAccess eraan om die dynamiek te doorbreken?**

'PharmAccess probeert om de beperkte hoeveelheid publiek geld die beschikbaar is voor zorg van de overheid aan te vullen met extra geld. We willen voorkomen dat mensen financieel kapot gaan wanneer ze toevallig ziek worden. Als iedereen een kleine bijdrage levert in de vorm van een premie, is er genoeg geld om de zorg te leveren aan de zieken. Dat is geen bijzonder principe, het is het organiseren van risicosolidariteit.

Het probleem is dat veel mensen afhaken van een zorgverzekeringsprogramma als ze merken dat de kwaliteit van de zorg die klinieken bieden heel slecht is. Maar tegelijkertijd is het heel moeilijk om de kwaliteit

te verbeteren als iedereen zorg uit eigen zak moet betalen, omdat klinieken dan maar heel weinig inkomsten hebben. Het is net een *catch-22*: je hebt kwaliteitszorg nodig om een verzekeringssysteem op te zetten, maar je hebt dat systeem weer nodig om de kwaliteit te verbeteren en in stand te kunnen houden. Daarom zet PharmAccess in op beide sporen.'

› **Leeft het idee van een zorgverzekering onder mensen in Afrika een beetje?**

'Nou..., mensen mensen geven hier meer om de verzekering van hun dood dan van hun leven – begrafenissen zijn erg belangrijk voor Afrikanen. Een zorgverzekering betekent dat arme mensen geld moeten

nogal vaak helaas. Het heeft ermee te maken dat er vaak te weinig personeel is, dat ook nog eens slecht opgeleid is. Soms krijgen mensen die verzekerd zijn toch niet de zorg waar ze recht op hebben. Ook dat kunnen mensen bij ons melden via een gratis telefoonnummer en dan spreken we de kliniek daarop aan. Want dat is iets wat bijna alle Afrikanen wél hebben: een mobiele telefoon. Daar kun je in de toekomst zelfs je premie mee betalen!'

› **In hoeverre zou je de projecten van PharmAccess klassieke ontwikkelingshulp noemen?**

'Klassieke ontwikkelingshulp wil zeggen: wij geven jou hulp en gaan jouw kliniek verbe-

is een hele reeks klinieken die we aan het opkrikken zijn. Daar kan straks iedereen van profiteren. En de nationale zorgverzekeraar gaat het administratiesysteem overnemen – daarmee kunnen we kosten besparen. Als het lukt, maken we een grote stap vooruit in de gezondheidszorg van Tanzania. Want Nederland zal niet voor altijd geld blijven doneren.'

› **Sommige mensen beweren dat het bieden van private zorgverzekeringen in ontwikkelingslanden overheden van de plicht ontslaat om zelf goede instituties op te bouwen. Vind jij dat een misvatting?**

'Ja. Je moet je realiseren dat de Nederlandse overheid geld heeft om een goed gezondheidssysteem op te zetten en draaiende te houden. In Afrika heb je echter helemaal geen goede publieke gezondheidssystemen. Dus gaan heel veel mensen naar een privékliniek. Daar moet je je trouwens niet te veel bij voorstellen, hoor. Dat is gewoon een dokter die medicijnen geeft. Meestal is de kwaliteit daar wel nét iets beter dan bij de publieke sector. In sommige Afrikaanse landen bestaat de helft van de gezondheidszorg uit privéklinieken. Waarom zou je die als ngo allemaal buiten beschouwing laten?'

› **Hoe reageert de Tanzaniaanse overheid daarop? Hebben jullie veel last van corruptie?**

'Nee, het gaat eigenlijk best goed. Dat is ook niet zo gek, want het is ook in het belang van de overheid dat de bevolking gezond blijft. Ziektes zijn een enorme belasting voor Afrika. Als mensen gezond zijn, betekent dat een enorme boost voor de economie. En als dat kan in samenwerking met een ngo, waarom niet? Maar je weet met corruptie nooit wat je niet ziet. Het is moeilijk te bewijzen maar een negatieve houding van personeel in klinieken kan ook komen doordat ze op die manier hopen een 'fooi' te krijgen, corruptie dus.'

› **Hoe bereiken jullie de allerarmsten?**

'Vijfentachtig procent van de mensen in Tanzania is werkzaam in de informele sector, zwartwerk zeg maar, en dat betekent dat ze meestal geen zorgverzekering hebben. De rest zijn vooral ambtenaren, die zijn wel verzekerd. De onderste 10 à 15 procent heeft nauwelijks inkomen. Dat zijn de *poorest of the poor* en die behoren niet direct tot onze doelgroep omdat ze ook een kleine premie moeilijk kunnen betalen. Maar er bestaat een wet die stelt dat ieder district de armsten van de armen aan moet wijzen. Zij

'Het vertrouwen ontbreekt dat mensen echt zorg krijgen waar ze recht op hebben wanneer ze ziek worden'

uitgeven aan iets wat ze mogelijk niet gaan gebruiken. Dat is wel moeilijk voor ze, het gaat tegen de cultuur in. Zo maakten we mee dat mensen met een verzekering in het eerste jaar niet ziek werden, vervolgens in het tweede jaar hun verzekering opzegden en wél ziek werden, en in het derde jaar toch maar een verzekering afsloten. Bovendien ontbreekt vaak het vertrouwen dat mensen echt zorg krijgen waar ze recht op hebben wanneer ze ziek worden; publieke zorginstellingen leveren lang niet altijd de zorg die ze moeten leveren. PharmAccess moet dus veel overwinnen.'

› **Hoe zorgen jullie voor betere kwaliteit van zorg?**

'Klinieken maken samen met ons een kwaliteitsverbeteringsprogramma, en wij gaan dan ieder halfjaar langs om te kijken hoe ze het doen en we verstrekken een certificaat van kwaliteitsverbetering als ze bepaalde doelen halen. Een andere manier is mensen de mogelijkheid geven om zich te beklagen wanneer ze zich slecht en onrespectvol behandeld voelen – dat gebeurt

teren. Maar als de kliniek verbeterd is, wat gebeurt er dan? Bij wijze van spreken komt de verf dan vanzelf weer naar beneden. Daarom proberen wij het met een bredere aanpak, zodat die kliniek duurzaam de kwaliteit van de zorg kan verbeteren. Daar hebben mensen uiteindelijk het meeste aan.'

› **Bij welke projecten ben jij betrokken?**

'Het project waar ik aan meewerk is gericht op koffieboeren die zijn aangesloten bij een coöperatie, een soort vakbond eigenlijk. Boeren die lid worden van het programma moeten gemiddeld 40 procent van de premie zelf betalen (minder dan een tientje per jaar) en de rest wordt betaald door PharmAccess, met subsidie van de Nederlandse overheid. Daarmee kunnen mensen basiszorg krijgen en worden moeders ondersteund bij de bevalling.

Ons doel is om dit programma uit te breiden naar de hele bevolking in drie districten van de regio Kilimanjaro via een publiek-privaat verzekeringsstelsel zoals we dat in Nederland kennen, in samenwerking met de lokale overheid. Dat heeft meerdere voordelen. Er

Irrgang: 'Ik zit hier nu voor één jaar en er komt zeker nog een jaar bij.'

hoeven dan geen premie te betalen, en hebben recht op gratis zorg. Dat gebeurt nu niet, maar de drie districten in Kilimanjaro gaan nu een paar honderd gezinnen aanwijzen zodat ook deze allerarmsten verzekerd worden. Zo proberen we in samenwerking met de districten toch de armsten te bereiken. Ook de koffieboeren-coöperatie betaalt de premie voor een aantal gezinnen zelf, waardoor de allerarmsten toch bereikt kunnen worden.'

› **Welke doelen heb je jezelf gesteld?**

Hij veert op en loopt naar de kaart van Tanzania die aan de muur hangt: 'Ik zit hier nu voor één jaar en er komt zeker nog een jaar bij. Als ik er in een van die drie districten hier in zou slagen met de lokale overheid en alle betrokken organisaties een functionerend basiszorgverzekeringssysteem op te kunnen zetten, dan zou ik al heel tevreden zijn. Dan hebben we echt een duurzame bijdrage geleverd. Maar ik hoop natuurlijk dat er nog veel meer in zit.'

› **Wat merken jullie van de bezuinigingen in Nederland?**

'Wij hebben financiering van de Nederlandse overheid tot eind 2015. We hopen natuurlijk dat die wordt verlengd, maar we hebben gelukkig ook veel andere donoren, waaronder de VS. Maar het verzekeringsprogramma wordt gefinancierd door de Nederlandse overheid, dus het is de vraag of we dat kunnen voortzetten. Daarom werken we ook samen met private banken en private donoren.'

› **Zitten daar ook Tanzanianen bij?**

Lachend: 'Nee, ik heb ze nog niet kunnen vinden helaas. De toplaag hier zou zich meer betrokken moeten voelen bij de armen. In Nederland zijn sociale systemen ontstaan doordat de elite dat als een verlicht eigenbelang zag. Dat moet hier nog gebeuren. Als ik hier bijvoorbeeld vertel dat de minister-president op de fiets naar z'n werk gaat, dan lachen ze zich rot. Hier gaat de minister-president in een konvooi naar z'n werk en

alle mensen moeten aan de kant zodat hij erlangs kan.'

› **Hebben jullie ook als doel om een cultuurverandering tot stand te brengen bij de overheid?**

'Nou, we werken er wel naartoe om het zorgverzekeringssysteem tot een succes te maken, juist door samen te werken met de overheid. Het officiële overheidsdoel is dat 30 procent van de bevolking eind 2015 een verzekering moet hebben. Dat is denk ik niet haalbaar, maar we zijn er wel heel blij mee dat er een doel is gesteld. Er is ook heel veel druk vanuit de regering om het zorgsysteem te verbeteren. Dat heeft er ook mee te maken dat er volgend jaar verkiezingen zijn. De politieke timing is heel erg goed.'

› **Van vind je eigenlijk van het beleid van Ploumen, die sociale vooruitgang wil bereiken door vooral in te zetten op economische groei?**

'Ik denk dat economische groei inderdaad de oplossing is voor de achtergebleven ontwikkeling in Afrika. De vraag is alleen: hoe kun je zo goed mogelijk bijdragen aan economische groei? Gezondheidszorg en onderwijs kunnen enorm bijdragen aan de economische groei op lange termijn. De kip-eivraag tussen sociale ontwikkeling en economische groei is dus een schijn discussie, want beide versterken elkaar.'

› **Hoe zet je je politieke ervaring in in je huidige werk?**

Mijn politieke ervaring is eigenlijk veel nuttiger dan ik van tevoren had gedacht. Ik leg gemakkelijk contacten en ben het gewend om met mensen van het hoogste niveau te spreken. Een deel van mijn werk is natuurlijk ook politiek: samenwerking met de lokale overheid betekent dat je te maken hebt met publieke functionarissen.' Lachend: 'Sommige mensen noemen mij de *honorable* (hoogedelgestrengede –red.) of *the Member of Parliament* (het parlamentslid –red.), terwijl ze weten dat ik al twee jaar uit de Kamer ben!'

› **Je collega's in Moshi zeiden het al: Ewout opens doors! Je opent deuren die voor anderen gesloten blijven?**

'Tsjja, ik ben de directeur en het is nu eenmaal soms handig om mij mee te nemen naar een vergadering. Dat is niet anders dan in Nederland!' •

De toplaag hier zou zich meer betrokken moeten voelen bij de armen.

tekst en foto's Sara Murawski

> HEERLENS SOLIDARITEITSFEEST

foto SP Heerlen

SP-voorzitter Jan Marijnissen aan het woord bij het SP-huis.

'Maar liefst 17.500 mensen geholpen door de Hulpdienst, tienduizenden deuren langs geweest met de Klopclub en z'n voorgangers, en zo'n miljoen pamfletten verspreid met alle vouwers en uitdelers.' Afdelingsvoorzitter Ron Meyer had een hoop SP'ers om te eren tijdens het Solidariteitsfeest ter ere van het 25-jarig jubileum van het SP-huis in Heerlen.

'Het geheim van de SP'

Behalve op hapjes en drankjes, werden de aanwezige SP-leden getraakteerd op anekdotes, grappen, oude foto's en een wens voor de toekomst. Meyer: 'In dit prachtige pand, ons eigen broeinest van actie en ideeën, zit een deur. Die deur staat open voor iedereen die erdoor naar binnen wil voor onze solidariteit. Maar het geheim

van de SP is dat die deur niet alleen openstaat om door naar binnen te komen, maar vooral ook openstaat voor SP'ers om erdoor naar buiten te gaan. De straat op, de buurten en de bedrijven in. Ik wens dat deze deur wagenwijd open blijft staan voor nieuwe generaties SP'ers die er door naar binnen komen én naar buiten gaan, de straat op, de buurten en bedrijven in. Om in Heerlen, Nederland en de wereld de komende 25 jaar de vlam van solidariteit nóg warmer te laten branden.'

Voedselbank

Eregast SP-voorzitter Jan Marijnissen onthulde een verrassing aan de voorgevel van het SP-huis en bracht namens de landelijke partij een cheque mee voor de afdeling. Maar behalve traktaties voor de aanwezigen en het jubilerende SP-huis, was er ook aandacht voor solidariteit in de praktijk. De SP Heerlen had voor het 25-jarig jubileum een goed doel uitgezocht: de Voedselbank Zuid-Limburg. Meyer: 'Zelfs dagen van tevoren kwamen mensen al dozen brengen. Er is zo'n indrukwekkende hoeveelheid shampoo, zeep, blikken soep en nog veel meer spullen opgehaald dat we het met een bus naar de Voedselbank moesten brengen.'

foto Suzanne van de Kerk

COLUMN

Dennis de Jong
SP-fractievoorzitter
Europees Parlement

JUNCKERS COMMISSIE OUDE WIJN IN NIEUWE ZAKKEN

Op 1 november gaat de nieuwe ploeg Eurocommissarissen onder leiding van Juncker aan de slag. Het betekent dat we in ieder geval verlost zijn van Junckers voorganger, Barroso. Die man stond bol van huichelachtigheid. Als je hem al kon volgen, hoorde je soms mooie woorden – maar zijn beleid was keihard neoliberaal. Maar gaat er nu echt wat veranderen?

Je zou het haast denken: Juncker werkt met coördinerende vice-voorzitters, waarvan Timmermans er een is. Zijn voornaamste taak is te zorgen voor 'betere regelgeving'. In zijn eigen woorden: Europa moet groot zijn in de grote zaken en klein in de kleine. Verder zeggen veel kandidaten 'oog' te hebben voor de sociale kant van de Europese Unie.

De werkelijkheid is echter anders: de politieke verhoudingen in de Commissie zijn nauwelijks veranderd. De christen-democraten, die vaak nog conservatievere standpunten innemen dan de liberalen, leveren de meeste commissarissen. Prik je door Timmermans' woorden heen, dan zegt hij in wezen: geen nieuwe regels waar de multinationals last van hebben, maar wel uitbreiding van Europese bevoegdheden waar het volgens hem nodig is. Denk daarbij aan het energiebeleid en aan het buitenlands en defensiebeleid.

De lippendienst die aan 'sociaal' wordt bewezen, kun je ook gerust met een grote korrel zout nemen. Het vrij verkeer van werknemers en van diensten blijft heilig en daarmee gaat de verdringing en uitbuiting gewoon door. Ook aan het begrotings-fetisjisme komt niet echt een einde.

Voor de SP betekent dit dat onze strijd in Brussel en in Den Haag gewoon door moet gaan. Aan ons de taak de commissarissen te herinneren aan hun beloften. En, nog belangrijker, iedere kans op verdragwijziging te benutten zodat we via een referendum echte keuzes kunnen voorleggen. Dat laatste is veel belangrijker dan de wisseling van de wacht in Brussel.

> VEGHELSE SP-WONING

Illustratie SP Veghel

In Veghel bedraagt de wachttijd voor een betaalbare huurwoning acht jaar. Onacceptabel, vindt de lokale SP. Maar de gemeente doet niets. Die vindt het de verantwoordelijkheid van woningbouwvereniging Area, waarmee prestatieafspraken zijn gemaakt. De SP Veghel komt daarom met een eigen oplossing: de SP-woning (illustratie). Fractievoorzitter Kees van Limpt: 'In prestatieafspraken kun je niet wonen, dus pakken we zelf de uitdaging maar op. Er is een schetsontwerp gemaakt en die is uitgewerkt door deskundige architecten.'

'Eerste stap in de goede richting'

In de vorm van semi-permanente bouw – vandaar de titel 'SP-woning' is het volgens Van Limpt mogelijk om in Veghel op korte termijn betaalbare woningen neer te

zetten. Daar is veel vraag naar, bijvoorbeeld onder starters, jongeren en gescheiden mensen. 'Omdat de SP-woning opgebouwd wordt uit verplaatsbare units, kan het snel en betaalbaar. Met concrete voorstellen wil de SP een eerste stap in de goede richting zetten en de andere partijen mee krijgen.'

'Wachttijd snel terugdringen'

Dat laatste is in ieder geval gelukt. Van Limpt: 'Sociale woningbouw staat eindelijk weer op de agenda. Na de presentatie in de raadszaal waren de aanwezige partijen na enig aarzelen enthousiast. Woningbouwvereniging Area noemde het een mooi initiatief en gaf aan in dit soort woningen te geloven. Op deze wijze kan de wachttijd van bijna acht jaar snel teruggebracht worden.'

> VLEESKEURING BIJ PRIMARK

Een verbaasde opmerking op Facebook over de service en rommeligheid bij de nieuwe Primark-vestiging in Eindhoven, leverde het Venlose SP-gemeenteraadslid Alexander Vervoort meerdere klachten van medewerkers van de winkel in zijn eigen stad op. Vervoort kreeg zoveel klachten binnen dat hij inmiddels vragen gesteld heeft aan het college, aangezien de gemeente en het UWV de betreffende mensen verplicht hebben om te solliciteren bij de Primark.

Paardenmarkt

Vervoort: 'Mensen die me aanschreven typeerden de selectieprocedure als een paardenmarkt en een ordinaire vleeskeuring, die op een slavenmarkt niet zou misstaan. Zo hebben we onder meer gehoord dat 900 sollicitanten met een gekleurd etiket en nummer op uiterlijk geselecteerd zijn voor de volgende

sollicitatieronde. Vanwege de mogelijke represailles voor hun openheid heeft de SP de melders beloofd hun verhalen anoniem te gebruiken. De diverse verhalen zijn gestaafd en komen met elkaar overeen, alleen willen het UWV en de Primark ons in dezen niet te woord staan.' De hele gang van zaken roept een hoop vragen op bij Vervoort. Klopt het bijvoorbeeld dat de aangenomen sollicitanten maar een contract voor tweeënhalve maand hebben gekregen? En dat de gemeente de bedrijfskleding betaalt voor werknemers van dit commerciële bedrijf, terwijl er voor de Primark ook al een uitzondering is gemaakt op het reclamebeleid? Vervoort: 'Aanvulling van het winkelaanbod en extra banen is goed, maar wij willen wel opheldering van de gemeente over de zorgelijke meldingen die de SP de afgelopen weken ontving van het nieuwe Primarkpersoneel.'

> SPIJT, SPIJT, SPIJT

'De zorgpremies moeten omlaag bij zorgverzekeraars die grote winsten boeken.' Die mooie gedachte strooide PvdA-Kamerlid Lea Bouwmeester eind vorige maand rond. Echter: toen het in de Kamer op stemmingen aankwam, stemde ze tegen het voorstel hierover. Zeker op het laatste moment spijt gekregen. SP-Kamerlid Renske Leijten twitterde dat Bouwmeester diezelfde manoeuvre al twee keer eerder heeft uitgehaald. Drie keer spijt over hetzelfde onderwerp dus. Maar goed. Rond dezelfde tijd publiceerde onderzoeksbureau Ipsos een onderzoek waaruit blijkt dat de helft van de mensen die tijdens de laatste Kamerverkiezingen op de PvdA stemde, spijt heeft van die keuze. Zou dat iets te maken hebben met de onnavolgbare draaikontertij zoals Lea Bouwmeester die aan de dag pleegt te leggen? Ter vergelijking: van de SP-stemmers heeft slechts 10 procent spijt, aldus Ipsos. Spijtig voor de PvdA.

EIND SEPTEMBER KREEG SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk een samen met D66 ingediend voorstel aangenomen. Resultaat: de medezeggenschapsraad van MBO-scholen krijgen **instemmingsrecht bij fusies**.

DE TWEEDE KAMER heeft ingestemd met het voorstel van SP-Kamerlid Renske Leijten om in de toekomst de **ouderenzorg niet te privatiseren**. Leijten is blij: 'Goede kwalitatieve zorg moet het uitgangspunt zijn bij het inkopen van zorg. Niet het beperken van de kosten. Ik ben heel tevreden dat een meerderheid van de Tweede Kamer dit met ons eens is.'

UITGEHUWELIJKTE NEDERLANDSE MEISJES in het buitenland die voor **hulp aankloppen bij een ambassade**, moeten voortaan direct geholpen worden. Uit een uitzending van Nieuwsuur bleek dat dat nu niet het geval is. De toezegging deed minister Asscher aan SP-Kamerlid Sadet Karabulut.

DE SP WIL wettelijk vastleggen dat gemeenten mensen niet kunnen dwingen hun **pensioen op te eten** voor ze bijstand aan kunnen vragen, zoals de gemeente Enschede wil. Emile Roemer: 'Het pensioen is voor een waardige oude dag, niet om gaten in de begroting van de gemeente te dichten.'

LINKSVOOR **'TIEN, GA MEE!'**

Tina Pourjalili (20) uit Voorschoten studeert rechten in Leiden en werkt bij Albert Heijn, als teamleider van de caissières. Ze heeft een hechte vriendengroep, houdt van gezelligheid en zit op handbal. 'Ik heb ook weleens een sportschoolabonnement gehad, maar een teamsport ligt me beter.'

tekst Daniël de Jongh
foto Karen Veldkamp

› **Hoe lang ben je al lid van ROOD en de SP?**
'Sinds mijn veertiende. Mijn tweelingbroer was lid van ROOD en hij haalde me over om mee te gaan naar een ROOD-actie in Leiden. Ik werd al snel enthousiast.'

› **Was je moeilijk over te halen?**
'Haha, niet echt. *Tien, ga mee!* Het wordt leuk, was eigenlijk al genoeg. Ik was wel geïnteresseerd in politiek en vond actie belangrijk.'

› **Je bent burgercommissielid, wat houdt dat in?**
'De gemeente Voorschoten kent drie gemeenteraadscommissies, die plannen waarover de gemeenteraad moet stemmen uitpluizen. Daar zitten gemeenteraadsleden in, maar elke fractie mag ook iemand van buiten de raad voordragen. Ik maak deel uit van de commissie Mens en Samenleving. Raadscommissies ondersteunen de fracties, want raadsleden kunnen niet alle zware en pittige stukken over alle onderwerpen goed bestuderen.'

› **Saaï werk?**

'Nou, soms is het inderdaad wel zware kost. Maar het gaat wel om spannende onderwerpen. Zoals de overheveling van de zorg naar de gemeenten. Je staat midden in de actualiteit. Dat is heel leuk. Ik zit ook niet alleen in de dossiers. We hebben een leuke, actieve afdeling met een fantastisch bestuur, dus we blijven ook gewoon de straat op gaan.'

› **Wat is je favoriete plek op de wereld?**

'Die is bij mijn opa en oma, in Iran. Ik houd zó veel van ze. Vroeger kwamen ze bij ons op bezoek in Nederland. Vorig jaar ben ik voor het eerst naar Iran geweest en heb ik bij ze gelogeed. Heerlijk, het ultieme familiegevoel. Alsof je Kerst, Pasen en alle andere feestdagen tegelijk beleeft. Maar ik zou er niet willen wonen, daarvoor ben ik toch te veel geworteld in Nederland, mijn geboorteland.' ●

'KUNSTMATIGE SUPERSTATEN SPATTEN MEESTAL UITEEN'

foto Bas Stoffelsen

ERIK LEEST

WIE Erik Meijer (1944) woordvoerder binnenlandse zaken, buitenlandse zaken en infrastructuur & milieu voor de SP in de Eerste Kamer

LEEST *Vergeeten koninkrijken: de verborgen geschiedenis van Europa* (Uitg. De Bezige Bij Antwerpen, 2013)

› Wat heb je gelezen?

'Een boek van de Britse historicus Norman Davies over landen die we nu niet meer kennen, maar die ooit deel uitmaakten van Europa. De herinneringen aan die staten leven onder de bevolking voort als volksprookjes. In dit boek vertelt Davies op een heel aansprekende manier die waargebeurde verhalen over hoe staten door koninklijke huwelijken en verloren veldslagen ontstonden en weer van de aardbodem verdwenen.'

› Een boek over het verre verleden van Europa?

'Nee hoor, Davies schakelt telkens tussen het heden en het verleden. Hij beschrijft bijvoorbeeld ook hoe Montenegro (Tsernagora) terugkeerde op de landkaart. Daar ben ik zelf in 2006 nog als Europees waarnemer bij betrokken geweest. Dat voelt wel speciaal hoor, om in een geschiedenisboek te lezen

over iets waar je zelf onderdeel van was. Ook al staat het er natuurlijk veel simpeler weergegeven dan je het toen hebt ervaren.

› Ook vandaag de dag ontstaan en verdwijnen er dus nog Europese staten?

'Veel mensen in Nederland kunnen zich daar waarschijnlijk weinig bij voorstellen en een hoop politieke leiders gruwen van het idee. Om alles bij het oude te kunnen laten, zoeken ze het liefst een vijand van buiten, zodat ze als tegenzet de NAVO kunnen versterken. Maar inderdaad, ook de huidige Europese landen zullen niet voor eeuwig in hun huidige vorm blijven bestaan. Je ziet die behoefte aan verandering overal in Europa. Kijk maar naar het referendum voor onafhankelijkheid van de Schotten en de afscheidingsstrijd in Oost-Oekraïne. De staten die Davies behandelt behoren tot het verleden, maar wat hij beschrijft is levende geschiedenis.'

› Davies schrijft: 'Alle staten, naties, hoe groots ook, hebben een bloeitijd en worden dan door andere opgevolgd.' Waarom is het behoud van Nederland binnen de Europese Unie dan zo belangrijk voor de SP?

'De EU gedraagt zich vaak als superstaat die alleen nuttig is voor een kleine elite. Dat lijkt op de vroegere grote veelvolkerenstaten in Europa, maar die zijn tussen 1830 en 2008 al grotendeels uiteengespat. De SP is een partij van gewone mensen en die voelen zich het meest verbonden met de Nederlandse taal en Nederland. Als staat bestaat Nederland alleen maar doordat de mensen hier samen in verzet kwamen tegen een Spaanse en een Duitse bezetting. Dat ontstaan van onderop maakt Nederland stabielere dan veel andere landen. Staten die kunstmatig zijn opgelegd door bovenbazen, hun legers en hun bureaucratie, verdwijnen vroeg of laat. En helaas niet altijd vreedzaam. Als je de democratie z'n gang laat gaan, ontstaan en overleven alleen die staten die de mensen zelf willen. Mensen willen het liefst een land van zichzelf, dat voor hen nuttig is. Dus met

publieke diensten, sociale voorzieningen, economische democratie en milieubescherming. Maar net zo belangrijk vinden ze dat hun staat zorgt voor bestuur en onderwijs in eigen taal en ze beschermt tegen inmenging door bevoorrechte buitenstaanders. De strijd voor die volkssoevereiniteit in bijvoorbeeld Schotland, Vlaanderen en Catalonië wordt in Nederland soms gek gevonden, maar in feite willen die bevolkingsgroepen precies datgene wat voor ons al ruim vier eeuwen normaal is en wat we binnen de EU willen behouden.' •

tekst Jola van Dijk

SAMSOMS BEDROG

Ik heb mee gedaan met de manifestatie op het Malieveld, waar Samsom en Klijnsma ons vanaf het podium naar het Catshuis lieten schreeuwen: 'Handen af van de sociale werkvoorziening!' Maar zij hebben ons in de steek gelaten en massaal het mes gezet in sociale voorzieningen, waaronder de sociale werkvoorziening. Nu hoor ik dat de PVDA een links blok wil maken met de SP en nog een partij. Ik hoop als SP-lid dat de SP hier niet intrapt. Want voor mij en vele anderen is de PvdA geen arbeiderspartij maar een veredelde partij van de VVD.

Henk Fopma, Leeuwarden

ONDERBUIK

Onlangs las ik het interview van Harry van Bommel in de Tribune van september en ook het artikel van Tiny Kox in Spanning (eveneens van september jl.). Mijn petje af voor deze twee heren. Ze zijn de stem van de redelijkheid in conflicten waar de onderbuik vaak de eerste rol speelt. Natuurlijk is men geen antisemiet als men kritiek heeft op de politiek van Israël, natuurlijk is men geen zionist als men de raketbeschietingen uit Gaza afwijst. Natuurlijk is de aansluiting van de Krim tot Rusland in strijd met het inter-

nationaal recht, natuurlijk is de Oekraïense regering schuldig door extreem-rechtse milities hun gang te laten gaan. Als die twee SP'ers partij kiezen, is het enkel en altijd de kant van de burgerslachtoffers. Men hoort te weinig zulke stemmen in Europa. Daarom voel ik me thuis in de SP.

Serge Rubinstein, Amsterdam

RUTTES BEDROG

Bij de begroting voor 2015 kondigde de regering aan 100.000 EXTRA banen te willen scheppen. Nergens wordt gezegd waarboven dat extra is bedoeld. Schept de regering buiten die 100.000 nog meer banen? Zijn er afspraken gemaakt met ondernemingen over het wegwerken van de werkloosheid? Er waren in augustus 632.000 geregistreerde werklozen. 'De kosten van arbeid moeten goedkoper worden', heeft de regering gezegd. In VVD jargon betekent dat: de ondernemers krijgen belastingvoordelen, stoppen die in hun eigen zak en er worden geen banen geschapen. Staatssecretaris Wiebes van financiën lichtte bij de aankondiging van de extra 100.000 banen toe, dat die in de komende tien jaar zullen worden gerealiseerd. Hoe? Mysterie. Als er

PRIKBORD@SP.NL

of stuur een brief naar
Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort

tien jaar nodig zijn voor het scheppen van 100.000 banen, hoe ziet de toekomst van de ruim 600.000 er dan uit? De verhalen van de regering (met daarin de Partij van de ARBEID) over bestrijding van de werkloosheid zijn schandelijk bedrog. Er zijn wel middelen om de werkloosheid uit de wereld te helpen: vermindering van de duur van de arbeidstijd en verdeling van de arbeid over alle beschikbare arbeidskrachten met behoud van het volledige loon. Hoe dat te betalen? Nationalisatie van de banken en de pensioenfondsen en inbeslagname van de miljarden die deze instellingen als winsten aan de arbeid hebben verdiend. Verhoging van de belastingen van kapitaalbezitters. Maar van een regering als die van Rutte zijn die maatregelen niet te verwachten.

M. Ferares, Amsterdam

DOORLOPENDE MACTIGING BON OM LID TE WORDEN

naam : Socialistische Partij (SP)
adres : Snouckaertlaan 70
postcode : 3811 MB woonplaats: Amersfoort
land : Nederland incassant ID: NL86ZZ403462460000
kenmerk machtiging (in te vullen door SP):
reden betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP. Ik ontvang een welkomsgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
roepnaam : _____ voorletters: _____ m/v
adres + huisnr : _____
postcode : _____ woonplaats: _____
land : _____ geboortedatum: _____
email : _____
telefoon : _____ mobiel: _____
IBAN (rekeningnr.) : _____ bank identificatie (BIC)*: _____
plaats en datum : _____ *geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr)
handtekening : _____

Tribune oktober 2014

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen at aan ROOD.

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar: SP - Ledenadministratie, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort. U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

THEO DE BUURTCONCIERGE

WAT DOE JE NUU?

WEET JE HET NOG NIET, DAN?

VANAF 1 JANUARI 2015 MOET DE GEMEENTE ALLE ZORGTAKEN OVERNEMEN VAN HET RIJK...

JAJA... DAT WEET IEDEREEN...

DECENTRALISEREN... WANT DE GEMEENTE STAAT DICHTER BIJ DE CLIËNT

NATUURLIJK WORDT ER TERLOOPS OOK 15 MILJARD BEZUINIGD...

DE GEMEENTE VOND DAT Z'N GOED IDEE DAT ZE HET NU OOK ZELF GAAN DOEN...

DE ZORGTAKEN WORDEN OVERGEHEVELD NAAR DE WIKEN!

EN NATUURLIJK BEZUINIGEN ZE ER 150 MILJOEN MEE, MAAR DAT TERZIJDE...

EH...

WIJ ZIJN UITGEKOZEN OM HIER IN DEZE RUIMTE VOOR DE WIK DE ZORG TE ORGANISEREN...

ER MOET EEN LOKET KOMEN VOOR DE JEUGDZORG, EEN HOEKJE VOOR DE BIJSTAND EN IETS VOOR OUDEREN, HULPBEHOEVENDEN ZIEKEN, GEHANDICAPTEN...

HUM...

ZO... PUS JE WEET HET NOG NIET...

?

DE WIK HEEFT BESLOTEN OM DE ZORG TE DECENTRALISEREN NAAR STRAATNIVEAU... ELKE STRAAT KRIJGT ZORGTAKEN

NATUURLIJK BEZUINIGT DE WIK HIER OOK NOG 15 MILJOEN MEE, MAAR DAT IS PUUR TOEVAL

LAATSTE NIEUWS... DE STRAAT HEEFT DE HULP GEDECENTRALISEERD: ELK HUISHOUDEN ZORGT VOOR ZICHZELF, DE CLIËNT STAAT IMMERS HET DICHTST BIJ DE CLIËNT ... DOOR DE NOODZAKELIJKE BEZUINIGING KOST DAT ELK HUISHOUDEN WEL 1500 EURO...

PER JAAR?

PER MAAND, MAAR ALLEEN ALS JE HULP NODIG HEBT...